

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 5 (732) • SAUSIS—JANUARY 30. • 1964—Donelaičio metai • 15¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Valstybė ar tauta?

Valstybės ir tautos, pilietybės ir tautybės, tėvynės ir valstybės sąvokos anglškai kalbančiose tautose nėra visai aiškiai išskirtos. Žmogaus tautybė dažnu atveju apsprendžiama pagal jo gimimo vietą. Pilietybė painiojama su tautybe, valstybė su tauta. Žodis "nation" gali reikšti tautą, bet neretai reišia ir valstybę, lygiai kaip ir to žodžio darinys "national" gali reikšti arba tautinę arba valstybinę savybę. Visas šis sąvokų neaiškumas dažniausiai praeina per gyvenimą niekieno neįsijaudindamas, tačiau atsitinka atveju, kada prireikia tas sąvokas išaiškinti. Prireikia ne tik valstybės, bet ir tautos sąvokos aiškumo — taikant šias sąvokas ir terminus įstatymams. Tada pasirodo, kad neaiškūs sąvokų supratimas turi gilią šaknis ir gali vesti į visai nemalonių išaiškinimus.

Tokį atvejį turime šiuo metu Kanadoje. Prasidėjo jį federaciniame parlamente, galutinai priimančios pasaulinės parodos, kuri įvyks 1967 m. Kanadoje, Montreale mieste, įstatymą. Kadangi parodos ruošimui reikia didelių kreditų iš viešųjų išdų, reikėjo tuo reikalu atitinkamo įstatymo. Tame įstatyme buvo panaudotas žodis "national". Pasirodė, kad angliškai ir prancūziškai Kanada nevienodai tą žodį supranta. Angliškai kalbantieji parlamentariai suprato "national" kaip valstybinį ir jį panaudojo valstybinės parodos įstatymui įvardinti. Tuo tarpu kanadiečiai prancūzai žodį "ntional" suprato kaip tautinį. Jeigu taip, aiškino prancūzų atstovai, tai tą žodį reikia iš įstatymo pavadinti visai išbraukti, nes Kanada nesanti tauta, o tik valstybė, sudaryta iš dviejų federacinių pagrindų apsiungusių tautų — anglų ir prancūzų.

Nuo čia prasideda klausimas, kuris išeina iš siauro įstatymo svarstymo ribų, nes paliečia esminį principą, svarbų kiekvienam kanadiečiui ir aplamai amerikiečiui. Kas gi iš tikrųjų Kanada yra — tik valstybė ar valstybė ir tauta? Ar yra kanadiečių tauta? Didžiojo šio krašto spaudoje prasidėjo šio klausimo komentariai. Dar daugiau — šis klausimas netiesiogiai pateko ir į kait sudarytą karališkąją komisiją Kanados dvikalbiškumui ir dvikultūriškumui studijuoti. Angliškai šaltiniai daugiausia pasisako, kad visdėlio yra kanadiečių tauta; jei šiuo metu dar gal nepilnai yra, tai bus ateityje. Ji bus dvikalbė, su anglų ir prancūzų kalbomis, bet daugiaukultūrinė, sudaryta ne tik iš anglų ir prancūzų, bet ir iš kitų tautų kultūrų mozaikos. Prancūzų šaltiniai daugiausia laikosi nuomonės, kad Kanada yra tik tautybių federacija, ir tai tik dviejų tautybių ir grasiua net nebendradarbiauti minėtoje karališkoje komisijoje, jei joje bus svarstomi kitų, ne anglų ir prancūzų, tautybių klausimai betkokia prasme.

Laikas ir mums, kaip kanadiečiams, turėti tuo reikalu savo nuomonę ne tik dėlto, kad demokratiniame krašte kiekvienas pilietis turi turėti nuomonę svarbiais klausimais, bet ir dėlto, kad galime būti ir paklausti, kaip pavyzdžiui jau esame paklausti minėtosios karališkosios komisijos.

Angliškoji linija reiškia mūsų, kaip atskiros tautybės, asimiliaciją. Pagal ją, mes priimame vieną iš valstybinių kalbų. Tiesia, mes išlaikome pagrindines mūsų tautinės kultūros apraiskas; valstybė net padėtų mums tas apraiskas išlaikyti, bet visa tai iliejama į bendrą kanadiečių tautos mozaiką. Prancūziškoji linija reiškia dar greitesnį asimiliaciją, nes šioji linija nepripažįsta reikalo kalbėti apie betkurias atskiras tautybes, išskyrus anglų ir prancūzų, netki kultūrinę prasme.

Mums, ir ne tik mums, bet ir kitiems kanadiečiams ne anglų ar prancūzų kilmės, reiktų surasti, formuluoti ir pasiūlyti trečią kelią. Tokio trečiojo kelio pasiūlymas nebūtų bereikšmis, nes mes visi sudarome Kanadoje apie 5 milijonus visame apie 19 mil. gyventojų krašte. Taigi, turime gana svarų balsą. Deja, tas balsas iki šiol nėra išaiškintas ir suformuluotas ne tik visų tautybių, bet net ir lietuvių tarpe. Pradėkime bent patys tą klausimą rimtai diskutuoti. A. R.

Kas naujo Kanadoje?

Ministerių kabinete padaryti pakeitimai rodo, kad liberalai orientuojasi į Kvebeko provinciją. Iš Kvebeko paskirti: Guy Favreau — teisingumo min., Rene Tremblay — imigracijos, Maurice Lamontagne — valstybės sekr., Maurice Sauve — miškininkystės ir Yvon Dupuis — min. be portfelio. Daugiausia dėmesio kreipiamą į Guy Favreau, kuris paskirtas parlamento daugumos vadu ir L. Pearsono dešiniąja ranka. Favreau yra modernių reformų šalininkas ir Kvebeko premjero Lesage rėmėjas.

L. B. Pearsonas, lankydamsis Prancūzijoje, prižadėjo De Gaulle parduoti uranijaus, kurį Prancūzija panaudos atominių ginklų gamybai. Kanada yra pasirašiusi atominio nusiginklavimo sutartį, o De Gaulle atsisakė ją pasirašyti. Min. pirm. L. Pearsonas tvirtina, kad uranijus bus panaudotas taikos tikslams.

Konservatorių partijos suvažiavimas, kuriame bus renkamas partijos vadas, įvyks Otavoje vasario 3 d. Diefenbakeris veda propagandą, kad vėl būtų išrinktas.

Kanados studentų tarpe kas aštuntas studentas yra vedęs ar ištejęs. Daugiausia vedusių studijuoja farmaciją; medicinos ir teisėje kas penktas studentas yra vedęs. Humanitarinių ir gamtos mokslų fakultetuose tik kas 25-tas studentas tėva vedęs.

Imonės, samdančios virš 45 m. amž. darbininkus, gauna vyriausybės paramą. Kiekvienai

imonei išmokama iki \$900, jei ji priima darbininką, kuris iš praėjusių 9 mėn. nedirbo 6 mėn. ir su sąlyga, kad jį laikys mažiausia 1 metus. Tuo norima su mažinti vyresnio amžiaus bedarbių skaičių. Pasisekimo tas planas neturi, nes darbdaviai ieško jaunesnės darbo jėgos.

Universitetų ir kitų augstųjų mokyklų plėtimas nėra proporcingas Kanados prieaugliui. Trūksta patalpų, bet dar didesnė problema yra mokomojo personalo trūkumas. Kanados universitetuose šiuo metu yra apie 9.000 profesorių. Iki 1970 m., manoma, jų reikės apie 25.000. Tokio skaičiaus pasiekti nėra įmanoma. JAV galimybės pasiekti augstąjį mokslą yra žymiai lengvesnės — daugiau stipendijų ir valdžios parama didesnė.

Rasinių skirtumų oficialiai Kanadoje nėra, tačiau neoficialiai Kanados negrai, indėnai ir eskimai tuos skirtumus jaučia. Iš 30.000 negrų Kanadoje pusę jų gyvena Nova Scotia provincijoje, daugiausia Halifaxe. Trečdalis visų negrų vyrų per metus uždirba mažiau nei \$1000. Visi gyvena atskirai savo varginguose rajonuose. Kituose Kanados miestuose, kur negrų yra mažiau, jie yra įsimašę tarp baltųjų.

Kanadoje yra 108 dienraščiai: visi yra kanadiečių nuosavybėje. 47 priklauso įvairiom grupėm ar bendrovėm, o likusieji — privatiom nuosavybėm. Visu tiražas — 5 mil. Didžiausia tiraža turi Toronto "Daily Star" — 360.000.

Partija, kurios širdis Maskvoje

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Svedijoje

Mes turime išmokyti laikyti socialdemokratų partiją kiekvieną atvejų galimu sąjūdininku, užuot matę joje svarbiausią kliūtį kelyje pirmyn.

Ne tik Hagbergas, bet ir kiti suvažiavimo kalbėtojai, kaip kandidatai pabėjo liberališkasis dienas. "Dagens Nyheter", nestengė aiškiai ir tvirtai pasakyti, ar švedų kompartija turi įsikišti bendradarbiavimo su socialistais ir išeiti su jais į valdžią.

Duoklė Maskvai

Senasis partijos vadas paskutinėje savo kalboje atidavė duoklę Maskvai, pareikšdamas negalįs suprasti savo "kiniečių draugų", kurie sėja nesutikimą pasauliniame komunistų sąjūdyje ir savo tautinius interesus stato augščiau pasaulio taikos ir socialistinės draugijos interesų. Anot jo, kiniečius draugus apakino "primityvus nacionalizmas".

Jau šiame klausime Hagbergui papriestaro kaurie jaunesnieji partijos draugai, kurie teigė, jog reiktų pasimokyti iš patirties su Titu ir vengti tiesioginio kiniečių kompartijos pasmerkimo.

Naujas partijos vadas

Spaudoje plačiai atpasakojama, kad Hagbergas atidavė duoklę Maskvai, pareikšdamas negalįs suprasti savo "kiniečių draugų", kurie sėja nesutikimą pasauliniame komunistų sąjūdyje ir savo tautinius interesus stato augščiau pasaulio taikos ir socialistinės draugijos interesų. Anot jo, kiniečius draugus apakino "primityvus nacionalizmas".

Visos tos kalbos matyt nebuvo veltui, nes suvažiavimas vienbalsiai išrinko naują partijos vadą C. H. Hermanssoną, kurio kandidatura pastaruoju metu kaip tik buvo dažniau minima kritikuojant. Šiuo metu iš tikrųjų jis yra pats jauniausias švedų politinės partijos vadovas. Būdinga ir tai, jog jis yra buvęs studentas ir laisvą egzaminus pas pačius žymiausius dabarties švedų politinių mokslų profesorius, kaip Tingssten, Ohlin — liberalai, Haekschers — konservatoriai, Myrdal — socialdemokratas. Tuo tarpu tai skamba kaip tikra ironija, kad demokratinę partiją virš visų,

nys tapo totalistinės partijos vadovu.

Spaudos vertinimai

Kaikas visdėlio norėtų čia įžiūrėti vilčių ar naujų pavoju, todėl ir spaudos vertinimai gerokai skyrėsi. Visi sutinka, jog naujasis švedų komunistų vadas nestokoja intelektualinių savybių, kurios gali padėti partijai atgauti prarastą prestižą ir net tapti, anot "Dagens Nyheter", "salonine". Dar būdamas komunistinio organo redaktorium, jis yra įrodęs sugebėjimą savarankiškai galvoti. Tokiu būdu būsią sunkiau kalbėti, jog tai tik Maskvai pasidavusi partija.

Iš tikrųjų, savo pirmoje kalboje laikraštininkams Hermanssonas davė suprasti nepritariąs R. Vokietijos režimo griežtoms priemonėms ir vidaus politikoje apsiriboję taiklia didžiųjų finansų sluoksnių kritika. Tačiau socialdemokratų laikraštis "Nyheterna" priminė, kad tas pats Hermanssonas savo metu gražiais žodžiais dabino mirusio Stalino vardą ir jį laikė "didžiausiu mūsų laikų marksistu". Toliau laikraštis pabrėžė: "Niekad neteko matyti, kad Hermanssonas būtų reagavęs prieš Chruščiovą, kai tasai leido rusų tankams sutriuškinti vengrus laisvės sukilimą. Tada Hermanssonas tylėjo! Buvo komunistų, kurie taip nepadarė ir paliko savo senąją partiją, bet Hermanssonas liko toliau Maskvos pavaldni. Galbūt jau tada jis pramatė galėsiąs ateityje tapti partijos vadovu", — kiek pasipildomas rašo minėtas laikraštis.

"Dagens Nyheter" savo ruožtu teigė, kad politiką išmintingiausiai perdaug greitai neužmiršti visko, kas sena. Jaunasis švedų kompartijos vadas turi gana ilgą politinę praeitį, kurioje reiškes kaip diktatūros šalininkas.

SIAURINAMA TARPTAUTINĖ RADIO TARNYBA

Nuo 1953 m. Kanadoje veikia tarptautinė radio tarnyba — "International Service CBC". Trumponimis bangomis iš Montreale perduodamos programos anapus gelež. uždangos šiomis kalbomis: čekų, slovakių, vengrų, ukrainiečių, lenkų ir rusų, neskaitant anglų, prancūzų ir kt. kalbų. Tai radio tarnyba Kanados vyriausybės kasmet skiria \$1.850.000. Jų dirba įvairių tautybių 150 asmenų. Pvz. lenkų sekcijoje yra 7 tarnautojai, kurie paruošia savaitinę programą 8 valandom ir 15 minučių. Ryšium su biudžeto apkarpymu vyriausybė nutarė tarptautinio radio tarnybos pertvarkyti — sumažinti programas ir tarnautojų skaičių. Neviešai skelbiama, kad tai bus pirmas žingsnis į visišką

"T2" leidejo KIK Kultūros Dr. jos pereinamą taure įteikia jos pirm. Vyt. Krikščiūnas Kanados sporto apygardos krepšinio pirmenybių laimėtojai — "Aušros" klubo atstovai L. Serapinui Toronte. — "Aušros" sporto klubo mergaičių atstovė I. Romanovaitė, mergaičių A grupės atstovė, su krepšinio pirmenybių laimėtojos ženkle. Nuotr. S. Dabkaus

Savaitės įvykiai

PRANCŪZIJA OFICIALIAI PRIPAŽINO KOMUNISTINĘ KINIJĄ. Ambasadoriais pasikeis po 3 mėnesių. Tai 39-ta valstybė, pripažinusi raud. Kiniją. Britanija pripažįsta ją nuo 1950 m., nors ambasadoriais nepasikeitė, nes Kinija nesutiko. Manoma, kad Prancūzijos žingsnis paseks ir kiti kraštai, ju tarpe Kanada. Vašingtonas tokia politika nepatenkintas ir skatina savo sąjūdininkus nesekti Prancūzijos pavyzdžiu. Maskva, bent oficialiai, tai laiko "žingsniu į taikos stiprinimą". Būdinga tai, kad abi pusės palieka ramybėje Formozą. Raud. Kinija nereikalauja Prancūziją nutraukti di-

dabar nacionalistinę Kiniją pripažįsta 60 valstybių, o komunistinę — 39. Galimas dalykas, kad tuo keliu einant kom. Kinija netrukus būs pakeista ir į JT. Šia kryptimi veda Prancūzijos padarytas žingsnis, kuris siekia palaikyti Sov. Sąjungos-Kinijos konfliktą ir sustiprinti savo įtaką pietryčių Azijoje.

R. Afrikos kariniai daliniai buvo sukilę prieš savo vyriausybes daugiausia dėl atlyginimo ir drausmės dalykų. Kenijoje, Ugandoje ir Tanganikoje. Tų kraštų vyriausybės pakvietė britų kar. dalinius greitai atstatę tvarką bei nuginklavo juoduokus.

Zanzibaro perversmas buvo planuotas Kubos saloje jau 1961 m. Havanoje buvo tada įsteigta Zanzibaro politinė įstaiga. Kuboje buvo apmokomi keli šimtai Zanzibaro taip vadinamų "studentų". T o k i ū afrikiečių "studentų" grupių yra dar keliolika. Taigi, perversmą galima ateity laukti ir daugiau. Komunistai dirba sistemingai.

Rusai Kuboje yra baigę įrengti du didžiulius aerodromus savo karinei aviacijai. Jie yra tik už 80 mylių nuo Amerikos bazės Guantanamo.

Astronautas amerikietis Glenn atsisakė savo karjeros kaip erdvių lakūnas ir nori pereiti į politiką — tapti senatoriu nuo Ohio valstijos. Priklauso demokratų partijai. Jis yra 42 m. amžiaus.

N. Chruščiovas pranešė, kad jis su F. Castro — svečius iš Kubos sudarė ilgalaikę sutartį laiduojančią Kubai cukraus kainų pastovumą. Esą Kuba nepriklausys nuo pasaulinės rinkos kainų ir nepaisys "Amerikos imperialistų" ekonominio spaudimo. Castro atsiųginsia Maskvai savo politiką — atsisako nuo Kinijos paramos ir atsisirboja nuo jos politinės įtakos. Pirmiau Castro buvo atsisakęs dalyvauti jų ideologiniam ginče ir norėjo stovėti "neutralumo" pozicijoje.

Šiame numeryje

pradedame spausdinti Irikos Nasilinaitės perveženimis navergtoj Lietuvoj "Klaikau siaubo replės". Ji yra dalyvavusi lietuvių partizanų veikloj, tarnavusi sovietinės darbovietės, kankinta kalėjimuose ir neseniai pasiekusi laisvąjį pasaulį.

— Neprateisusius "T2" prenumerasotus kviečiame nedėsti. Siunčiant pinigų prašome pažymėti kurio adresu yra gaunamas laikraštis. Geriausia iškirpti laikraštį atmušę adresą.

— Keičiantieji adresus prašome pridėti 25 ct. adresografo išlaidom.

(Nukeista 7 psl.)

Revoliucijos vadas

Naujuoju respublikos kariniu vadu pasiskelbė J. Okello. Jis save vadina ir feldmaršalu. Sakosi gimęs Ugandoje, rytų Afrikoje, ir daugelį metų dirbęs kaip stalius Nairobi mieste, Kenijos sostinėje; aktyviai dalyvavęs to krašto Mau Mau sąjūdyje prieš anglus ir pastekęs brigados vado laipsnį šioje teroristinėje pogrindžio organizacijoje.

Viena Okello pareigų Mau Mau pogrindyje buvusi sapnų aiškinimams sukilimo vadams.

Okello paneigė priekaištus, kad jis buvęs apmokytas Kuboje ir Raud. Kinijoje. Sakė perversmą (Nukeista 7 psl.)

Zanzibaras — antroji Kuba

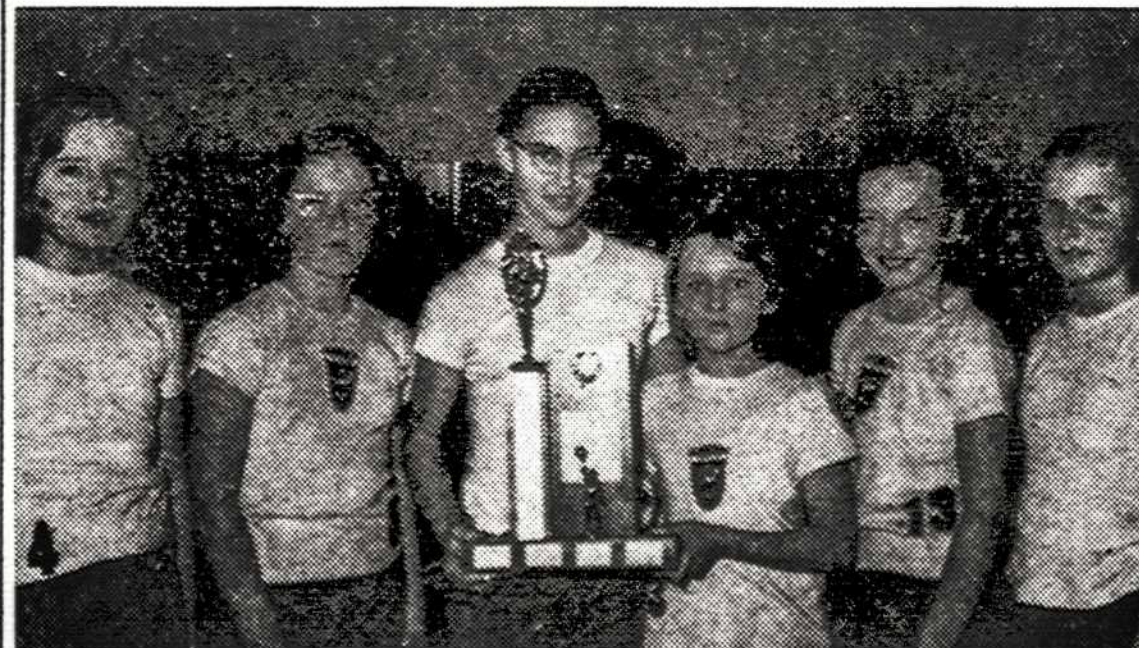
Vos spėjo žinia aplėkti pasaulį, kad Zanzibaras, mažiausia plotu Afrikos valstybė, gavo nepriklausomybę, 1964 m. sausio 12 juodukai nuvertė arabų dominuojamą vyriausybę.

Yra žinių, kad prie perversmo prisidėjo ispaniškai kalbą karėiviai su kubietiškomis uniformomis. Amerikiečių ambasados Zanzibare informacijos vedėjas S. L. likas paskelbė, kad vienas tų sveltisalių karių vadovavęs sukilimams, kurie užėmė anglų telegrafo agentūrą sostinėje Zanzibare. Amerikiečiai šioje saloje turi nuo 1960 m. žemės satelitų sekimo stotį.

JAV užsienio reikalų departamentas sako, kad prie šios revoliucijos prisidėjo vakarams draugiški ir nedraugiški elementai. Tarp draugiškų yra juodukų Afros-Sirazio partija, kurios vadas yra O. Karume.

Umos partija — komunistiška

Komunistams draugiška grupė laikoma UMOs partija, kuri pasitraukė iš koalicijos nepriklausomybės atgavus, pernai gruodžio 10. Umai vadovauja šeichas Mahometas. Šeichais vadinami arabų genties galvos arba religinių grupių vyresnieji.

Toronto "Vyčio" klubo mergaičių D grupės, laimėjusi Kanados apygardos krepšinio pirmenybėse sportinę dovaną. Iš kairės: B. Aušrotaitė, D. Zukauskaitė, D. Balseytė, J. Cervinskaitė, E. Zubrickaitė, M. Nacevičiūtė. Nuotr. S. Dabkaus

LIETUVIAI SPORTININKAI AUSTRALIJOJ

Jau suplanuota JAV ir Kanados lietuvių krepšinininkų išvyka Australijoje, kur jie sužaistų eilę rungtynių su to krašto komandom ir tuo būdu pagarsintų Lietuvos vardą. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas šiai išvykai organizuoti igaliotiniams paskyrė V. Adamkavičių, kuris sudarė išvykos komitetą tokios sudėties: V. Adamkavičius, K. Drunga, Vyt. Grybauskas, dr. P. Kisielius, Br. Nainys ir J. Soliūnas. Komitetas FASKas patvirtino, ir jis jau pradėjo darbą. Talkon kviečia JAV ir Kanados liet. kolonijų atitinkamus bendradarbius, taip pat visas organizacijas. Stengiamasi sudaryti patogia krepšinininkų rinktinę iš JAV ir Kanados liet. krepšinininkų. Tam reikalui sudarytas krep-

šinio komitetas: Vyt. Grybauskas, R. Dirvonis, A. Lauraitis ir P. Zumbakis. Šis komitetas per savo atstovus seks krepšinio komandas įvairiose rungtynėse ir atstovs pačius pajėgiausius. Atstovais paskirti: M. Dulūnas ir St. Ginčauskas Toronte, J. Bulionis Hamiltone, Alg. Alantas Detrote, J. Kijauskas Klevelande ir Alg. Birutis rytų sporto apygardoj.

Lešų telkimu tam sportininkų žveizui rūpinasi S. Amerikos Liet. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjunga. Paramos jį tikisi iš PLB, liet. organizacijų, paskirų asmenų ir visos visuomenės.

Visai išvyko: raiškaias krepšinis: V. Adamkavičius, 7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojai: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368-6813

FAKTAI IR KLAIDOS

DR. KORNELIJUS BUCMYS, OFM

Vis labiau plintant ekumeniam sąjūdžiui ir įsiekiant bendros kalbos tarp ortodoksų, protestantų ir katalikų, tarp krikščionių ir žydų, teatinis veiklas „Der Stellvertreter“ — „The Deputy“ skleidžia nepagrįstus kaltinimus Pijui XII. Dramos autorius Rolf Hochhuth, vokiečių protestantas, savo jaunystėje dalyvavo nacių organizacijoje. Tai kiek paaiškina jo dramos tikslą.

Neįmanoma nusišviesti nacistinės Vokietijos koncentracinių stovyklų ir masinių žudymų, neįmanoma taip pat nusišviesti žydų persekiojimo bei naikinimo. Belieka bėgti nuo atsakomybės, kalte suverčiant kam nors kitam. Hochhuth dramoje tad ir teigiama, jog dėl žydų masinio žudymo esąs kaltas Pijus XII, nes pasilikęs pasyvus žiaurių įvykių akivaizdoje ir nereiškęs pasipriešinimo.

Veikale yra prasilenkiama su istorine tiesa ir šmeižiamas Sv. Tėvo asmuo. Veikalą pastatęs Berlyne, Bonnos parlamentas išreiškė oficialų protestą. Tuomet dar tik kardinolas, G. Montini kalbėjo spaudai apie apkaltnių nepagrįstumą. Ilgus metus glaudžiai bendradarbiavęs su Pijumi XII, kard. Montini turėjo progos pažinti šio popiežiaus tikrąjį nusistatymą ir veiklą.

Pačių žydų vyresnieji rabinai pripažino Pijaus XII uoliais pastangas gelbstinti ir priglaužiant žydus. Pz. vien tik Italijoje vokiečių okupacijos laikotarpį žydai rado prieglobstį 155 vienuolynuose. Joseph L. Lichten, JAV žydų vadovas, išreiškė apgailestavimą, kad neįmanoma parodyti pilnos tikrovės ir tiesos, kol Vatikano archyvai nebus atidaryti. Kai paskutinio laiko J. L. Lichten tuo reikala kreipėsi į Paulių VI, šis pažadėjo remti pastangas tiesiai atstatyti.

Sv. Tėvas Paulius VI, baigdamas savo istorinę kelionę Sv. Žemėje ir palikdamas Izraelio teritoriją, atsivertė kaip kalbėtojas, kad, nežinodami įvairių prieštarių, Pijus XII priešinosi betkokiam žiaurumui ir persekiojimui. Jis ypač pabrėžė, jog „nėra nieko neteisingesnio kaip šmeižti prieš toki garbingą prisiminimą“.

Pats Hochhuth veiklas įvairiai buvo suvokti. Pz. Šveicarijoje buvo surengtos didžiulės protesto demonstracijos, kuriose dalyvavo pats prez. Ludwig von Moss, parlamento nariai ir ne-katalikiškų organizacijų atstovai. Ypač karštai žiūrėvų publika reagavo Paryžiuje.

„N. L.“ 1963 m. lapkričio 6 d. nr. 45, psl. 1, komentuojant Vatikano santarybos svarstymus apie vyskupų kolektyvumą, pastebima, jog „iškeliamas kolektyvumo svarbumas rodo, kad vienu žmogum pasitiekėjimas netenka absoliucios reikšmės, tos reikšmės, kuri lig šiol vyravo. Nesunku suprasti iš to, kad Ma-

rijos kulto ribojimas, netiesioginiai atsiliepia į Popiežiaus Pijaus XII paskutiniomis gyvenimo dienomis padarytus patvar-kymus, kada jis buvo aiškiai ne-sveikas. Juk tikrai gyvenimiška, kad žmogus visada gali susirgti ir kada jo sąmoningumas susvy-ruoja ir gali padaryti klaidų, kurių sveikas būdamas nepada-rytų.“

Pijus XII savo popiežiausimo laikotarpį padarė vienintelį esminį žygi Marijos kulto srityje: 1950 m. lapkričio 1 d. paskel-bė, jog Marijos į dangų paėmi-mas yra tikėjimo dogma. Pijus XII mirė 1963 m. spalio 9 d. Taigi beveik aštuonių metų lai-kotarpį laikyti „paskutiniomis gyvenimo dienomis“ yra netiks-lu ir vadinti susvyruvusiu sąmo-ningumu — nepagrįsta.

Bažnyčios santarybos arba po-piežiaus, paskelbdami tikėjimo tiesas, nepasako nieko naujo, nes tikėjimo apreiškimas yra pa-sibaigęs su paskutinio apaštalo mirtimi. Paskelbiamos tikėjimo dogmos, arba tikėtinios tiesos, yra ne kas kita, kaip Sv. Rašte išreikšti tiesų autoritetingas ap-tarimas. Marijos dangun paėmi-mo tiesa glaudžiai rišasi su Jos dieviškąja motinyste ir nekaltu prasidėjimu.

Kolektyvumas K. Bažnyčioje turėjo savo reikšmę ir prieš Va-tikano santarybos II sesiją. Pz., nors Marijos į dangų paėmimo tiesa buvo gyvdenama teologų nuo pirmųjų šimtmečių, Pijus XII, prieš oficialiai paskelbdama šią tiesą kaip dogmą, dar atsišaukė viso pasaulio katali-kų vyskupų nuomonės. Jų pa-klausimui atsiliepė 1.194 vysku-pai, kurie sudarė 94% visumos. Iš atsiliepusių 98% pasisakė už naujos dogmos paskelbimą.

Taigi, iš kartos į kartą nuo pir-mųjų krikščionybės šimtmečių perduotas tikėjimas, patvirtintas beveik vienbalsiu Bažnyčios nau-jųjų amžių vyskupų pritarimu, negali būti laikomas nesveiko asmens klaida.

VALSTIEČIAI LIAUDININKAI
APIE VLIKą

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sa-jungos centro komitetas, visuotinio sa-jungos narių suvažiavimo Niujorke pavidimu, savo posėdyje 1963 m. gruodžio 15 d., apsvaistė laiko ir besi-keičiančių įvykių šviesoje Lietuvos laisvinimo akciją, priėmė šią

REZOLUCIJĄ:

1. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kuris siekia vieno angščiau-sio tikslo — laisvės Lietuvai ir suve-rninių teisių atstatymui lietuvių tautai, turi veikti nekeisdamas egzistinio or-gano prigimties, pagal 1944 m. vasario 16 d. deklaracijos principus.
2. VLIKas turi būti lietuvių lėšomis išlaikomas. Iš kitų šaltinių jis gali pri-minti tik tokią medžiaginę paramą, kuri jokiomis sąlygomis neapsunkina jo sprendimų laisvės.
3. Turi būti padidintos pastangos or-ganizuoti laisvojo pasaulio lietuvių tar-pu nuolatinį lėšų rinkimą, siekiant už-

GEDIMINAS GALVA

Lietuvos pavergimas ir prisikėlimas 22.

Atviras žemės ūkio
sūžludymo pripažinimas

Sovietiniai leidiniai visais bū-dais siekė žemės ūkio sunykima-paslepti. Maskvos ir ypač Vil-niaus statistikos valdyba stengė-si įvairiais būdais nerodyti kom-partijos ūkininkavimo išdavi žemės ūkyje. Kompartijos ir sovie-tų suvažiavimuose net bandė apie žemės ūkio pažangą kalbėti, kai jo sunykimą lydėjo skurdas. Kompartija vis dar žadėjo, bet nebuvo pajėgi ištesėti.

Ryškioji kompartijos apgaulė-turėjo būti baigta. Ją pasmerkė Maskva, kurios pastangomis bu-vo sugriautas Pabaltijo valstybių pažangus žemės ūkis. Jo gamybi-nis pajėgumas buvo didesnis pvz. už Švedijos, kuri dar išveždavo žemės ūkio gaminių. Pabaltijo valstybių pagrindiniai derliai pralenkdavo Švedijos ir Suomijos derlius. Sviesto, o ypač bekono, išvežime Pabaltijo valstybės pir-mavo. Lietuva buvo ypač pajėgi kiaulienos išvežėja, nes, po Dani-jos, ji pirmavo pasaulyje. Prieš-kaariniais metais Danijoje vienam gyventojui teko viena kiaulė, o Lietuvoje 100 gyventojų — 49 kiaulės.

Kolchozus įgyvendinus

Atsiverskime kitą lapą ir žvel-kime kas nutiko Pabaltijo žemės ūkyje sugriuvus pažangų žemės ūkį ir Maskvą įgyvendinus kolchozus. Duomenis pateikė N. S. Chruščiovas sovietų kompartijos ciko suvažiavime Kremliaus rū-muose, 1963. XII. 9 vėsiui nesiek-damas Pabaltijo žemės ūkio suny-kimo perdėti: „Vystantis chemi-jai, keičiasi mūsų pažiūros ir Pa-baltijo respublikų žemės ūkio ga-limybes. Šių respublikų laimeji-mai, vystant ekonomiką ir kultū-rą, žinomi. Bet žemės ūkyje Lat-vijos, Lietuvos ir Estijos TSR to-li gražu nepilnutinai išnaudoja savo galimybes.“

Dabar pribrendo sąlygos iškel-ti Pabaltijo respublikoms uždavi-nį — pagal žemės ūkio produk-tų gamybą pasiekti Skandinavijos šalių, tokių, kaip, pavyzdžiui, Šve-dija, lygį. Jų klimato ir dirvos sąlygos maždaug vienodos. Vadi-nasi, jeigu sudarysime vienodas sąlygas, tiekiame trašas ir aprū-pindami energija, tai pagrįstai galime tikėtis, kad Latvija, Lietu-va, Estija gali pasiekti ne žemesnį, o net aukštesnį žemės ūkio produkto gamybos lygį, negu Šve-dija bei kai kurios kitos Šiaurės šalys.“ (Tiesa, 1963. XII. 10).

N. Chruščiovas, kiek padailin-tai nušvietęs žemės ūkio padėti, deda visas viltis ir trašas, didesni dirbtinių trąšų naudojimą ir žemės ūkio techniką. A. Sniečkus XIV vietinės kompartijos suva-žiavime, Vilniuje, š. m. sausio 15 d. baigiamajame žodyje pastebė-

jo: „Ir iki šiol mes nemažai gau-davome mineralinių trąšų. Tačiau žemės ūkio derlingumas lėtai di-dėjo. Šiais metais mes dar negau-sime tiek trąšų, kad galėtume pa-tenkinti visus žemės ūkio porei-kius.“

Abu daro tą pačią klaidą. Į žemdirbius jie žiūri iš augšto. Net ir šiuo metu kompartija ne-rodė noro pašalinti žemės ūkio pažangos kliūtis — kolchozus.

Chruščiovas sugėdino Lietuvos kompartiją. Ji jau liovėsi girtis žemės ūkio pažanga, tačiau netu-rime rimto pagrindo tikėti, kad padarys protingą išvadą: žmogų augščiau vertinti už technikos priemones.

Dvarai remiasi sklypais

K. Meškauskas ir St. Tarvydas veikalė („Lietuvos TSR ekonomi-nė geografiija“, 79 psl., Vilnius, 1957 m.) tiesiogiai nurodo: „Ver-gui nerūpėjo didinti darbo našu-mo, nes jo gerovė nuo to nepri-klaušė“. Lietuvos kolchozininkai jau vergai, kurie turi judėjimo laisvę, bet už darbą menkai atly-ginami. Jų atlyginimas priklauso nuo eilės priežasčių, tačiau ir pa-tį didžiulią atlyginimą gaunan-tieji kolchozininkai sunkiai tei-gali iš jo pragyventi. Daugelis kolchozų ir šiandieną tebeskur-ta. Didelius atlyginimus gauna kompartijos varovai, kolchozų pir-mininkai. Žemės ūkio įvairūs ži-novai gauna nemažiau 80% kolchozo pirmininko algos, kuri sie-čia šimtus rublių per mėnesį. Dar-šiai taip gali galus sudurti įvai-rūs žemės ūkio technikai, brigadi-ninkai ir kiti kompartijos dvarų užvaizdos talkininkai. Kolchoz-ininkų atlyginimas tesiekia kelio-lika kapekų ir vieną kitą kilo-gramą grūdų už darbdienį. Jų vienintelė atspara — 0,6 ha skly-pelis, kuriame gali pasisodinti daržovių, bet to, dar gauna kiek pašarų savo gyvuliams. Kolcho-zininkai neretai darbdienį užly-ginimo laiku negauna, o neretai jis nusukamas, nes išmokėjus pa-reiškiamas algas nelieka iš ko be-mokėti. Tuo atveju jie ramina-mi, kad gaus atlyginimą kitais me-tais, kai sulauks geresnio derliaus.

Rusas F. Romanovičius, kolchozų viršininkas Lietuvoje tie-pažino, kad kolchozininkai daž-nai apgaunami ir 1959 m. rudenį siūlė pakeisti jų atlyginimo mōkė-jimo tvarką. Iki šio mōto daug-tuo reikala kalbėta ir rašyta, ta-čiau kolchozininkų būklė Lietu-

voje nepagerėjo. Jie pergyveno pernai sunkius metus, bet ir šiais metais jų būklė mažai ko geres-nė. Iš Lietuvos rašo: „Praėjusias šventes praleidome testienkinda-mi juoda duonele. Maskva jau už-pirko kviečių už bilijoną, bet mums baltų miltų neparduoda. Mes nežinome kur juos deda.“

Kolchozininkai skursta, tačiau jie besigelbėdami nuo bado iš-gelbsti sovietus nuo visiškios su-irutės žemės ūkyje. Jie tenaudoja 6% dirbamos žemės, bet išlaiko daugiau kaip trečdali galvijų, daugiau kaip ketvirtadalį kiaulių ir pagamina apie 60% mėsos ir pieno.

Kompartija jau seniai kalba apie panaikinimą teisės naudoti sklypelius. Esą privatus ūkiškas papildinys būtinas iki visuomeni-nis ūkis negali patenkinti gyventojų reikalavimų (Voprosti filoso-fij, 1960 m. sausio mėn. laida).

Kompartijos programoje sako-ma: „Kolūkinė santvarka neat-skiariama socialistinės visuomenės dalis. Tai V. Lenino numatytos valstietijos laipsniško perėjimo į komunizmą kelias... Kolūkis derina asmeninius valstiečių in-teresus su visuomeniniais, indivi-dualinį ir kolektyvinį suinteresuotumą...“ („Tarybų Sąjungos komunistų partijos programa“, 62 psl., Vilnius, 1962 m.)

Nauji kaimai

Kiekvienam sakinyje teigimai yra klaidingi. Kompartija nėra pajėgi kolchozų gyventojus su-telkti kaimuose. Inž. arch. B. Barzdžiukas, nurodęs, kad kom-partijos esminis uždavinys esąs panaikinti vienkienius, gyventojus perkelti į kaimus. Jis nurodo: „Gyvenamieji namai, kuriuos pa-sistatė kolūkiai, kolūkiečiai bei taryb. ūkių darbininkai savo jė-gomis per pastaruosius 12 metų, aprūpina gyvenamuoju tik 10% visų šeimų, būtinų perkelti iš vienkieniu į gyvenvietes. Tokiais tempais statant gyvenamuosius namus kaimo vietovėje, persikė-limas iš vienkieniu į gyvenvietes užtruks nemažiau 50 metų. Tai visiškai nepatenkinami tempai.“ („Liaudies ūkis“, 1963 m. gegužės mėn. laida, str. Kaimo gyvenvie-čių statyba ir vienkieniu likvi-davimas).

Tokiais tempais vykdam staty-bą gyventojai liks be pastogės. Kompartija visomis išgalėmis sie-kia suburti kolchozininkus į nau-jus kaimus, tačiau ir šio uždavi-nio ji nepajėgia atlikti.

Laukia vėl prasiveriančios sienos

J. PIPIRAS / Mūsų bendradarbis Vokietijoje

Pirmą kartą po 28 mėn., po to, kai 1961 m. rugpjūčio 13 d. so-vietų pareigūnai hermetiškai at-skyrė vak. Berlyną nuo rytų Ber-lyno ir rytų zonos, sutiko Panko-vo valdžia praveriti „gėdos sie-ną“, bet ir tai tik viena kryptimi — iš vakarų į rytus. Rusų sektori-ūrus berlyniečiams kelias ir vaka-rus ir toliau baigėsi ties mūrinė siena, „išdabinta“ spygliuotom viplom, gillais grioviais ir minų laukų rėžiais. Kai 18-metis elek-trininkų mokynys, kuris pirmą Kalėdų dieną ryžosi išbandyti sa-vo laimę, pasiekė laisvo Berlyno žemę, sovietinių pasienio sargų mirtinai perskautė.

Pagal protokolą, kurį po 7 pasi-tarimų, vyksusių pakeitimo tai rytų, tai vak. Berlyne, iš vakarie-čių pusės, Berlyno senato ir vyr. burmistro pavestas, pasirašė vienas senato tarėjas, o iš sovietinės pusės ministrų tarybos pirmi-ninko pavaduotojo patvarkymu — vienas valstybės sekretorius. Bu-vo susitarta, kad vak. Berlyno gyventojai galės aplankyti savo gimines rytų Berlyne.

Taigi, paviešėti vieną dieną rytų Berlyne turėjo progą tik tie berlyniečiai, kurie galėjo įrodyti, kad ten gyvena jų tėvai, vaikai, broliai, anūkai, ar dėdės su te-tom. Reikšdamas nepasitenkini-mą prieš tokią apribojimą, vyr. burmistras W. Brandt pranešė per radiją ir televiziją, kad ir jis būtų galėjęs Kučių vakarą nuykti pamaldoms ir rytų Berlyną, bet nevykęs, nes noris palaukti, kol kelias ir rytus bus laisvas vi-siems vakarų berlyniečiams.

Vien giminystės ryšio patekti rytų Berlynan nepakako. Reikė-jų dar gauti specialų sovietinės vokiečių valdžios leidimą. Tam tikslui buvo įrengta vak. Berlyno mokyklose, netoli mūrinės sienos, 12 biurų, kuriuos aptarnavo so-vietiniai pareigūnai mėlynose paštininkų uniformose, išduoda-mi pirmiausia rausvus, atvirutes dydžio pareiškimų leidimams gauti formuliarius (vardas, pavar-dė, gimimo data ir vieta, adres-as, asmens liudijimo nr., lanky-muisi numatyta data, giminės pa-vardė ir adresas), o sekančią die-ną ir pačius leidimus.

Tų paštininkų, kasdien su savo kartotekom ir popieriais atvažiuo-jančių iš rytų į vak. Berlyną, bu-vo pradžioje 150, vėliau virš 300,

nes pasirodė, kad norėjusių leidi-mus gauti skaičius praėjo visus sovietinės valdžios apskaičiavi-mus.

Koks didelis buvo savųjų ilge-sys, koks karštas noras pradžiū-ginti nelaisvę gyvenančius asme-niškų apsilankymu ir mažutem dovonom! (Buvo leista pasiimti 250 gr. kavos, 250 gr. kakavos, 300 gr. šokolado ir 50 gr. tabako). Tai liudija išstvermę, kuria pasizymėjo tūkstantinės žmonių minios, priverstos stovėti ir šalti ilgiausias valandas prie leidimų biurų.

Sausio 6 d. vėl uždarius tas 4 „skyles“ geležinėje uždangoje, per kurias plūstė plūdo berlynie-čiai rytų link (vien paskutini še-tadienį 36.000!), buvo nustatyta, kad galimybė aplankyti gimines pasinaudojo apie 4-500.000 vak. Berlyno gyventojų, ir kad daug-ma jų net po kelis sykus, nes iš viso buvo išduota 1,3 mil. leidimų vienos dienos vizitui. Visi laukia, kad ta nemotomj sovietų siena vėl būtų praverta.

Bostonas. — Du Massachus-setts valstybinio kalėjimo kalini-ai, gindami negatyvinę pusę, laimėjo diskusijas prieš Kolum-bijos un-to studentus tema: „Re-solved: Wiretapping should be legalized“.

Jie sako...

Leonid Brežnev, Sovietų Sąjungos prezidentas: „Kinija, mūsų akimis, yra toje pačioje grupėje, kaip ir Vakarų imperialistinės jėgos, kurios nenori sušvelninti tarptautinės įtampos“.

Hayato Ikeda, Japonijos premjeras: „Prekyba yra mūsų pragyvenimo būtinybė, bet vieno dalyko mes nepirksime — komunizmo“.

Stefan Wyszyński, Lenkijos kardinolas: „Zmogaus teis-m turi būti duodama pirmenybė prieš milžiniškus fabrikus ir pastatus, statomus netoli Varšuvos ir Krokuvos. Ką tik gimęs kūdikis yra daug vertingesnis, negu tie pastatai. Zmo-gaus gyvenimas turi būti statomas pirmoje vietoje“.

Walter Lippman, kalbėdamas apie lenktynes, kas greičiau pasieks mėnulį: „Nuo faraonų laikų, kada buvo stato-mos piramidės, visuomenė neskyrė tiek lėšų tokiem tikslam, kurie nieko bendro neturi nei su saugumu, nei su žmonijos gerove“.

K. Skrupskelis: „Sutartys gerai veikia tarp dviejų drau-gų, bet ne tarp dviejų priešų“.

Aukokime Lietuvos laisvinimui!

Artinasi visiems lietuviams brangi, per amžius nepamirštama, istorinė 1918 m. Vasario 16 die-na, kada, nežiūrint žiaurios kaizerio okupacijos, Lietuvoje, saujelė patrijų pasirašė Lietuvos ne-priklausomybės aktą ir paskelbė jį visam pasauliui.

Bet neilgai džiaugėmės laisve ir nepriklausomybe. 1940-1944 m. Lietuvą užtvino viską naikinas raudonasis maras iš rytų ir nuo tada prasidėjo žiauriausia, lietu-vių tautą naikinanti okupacija. Tūkstančiai viską palikę bėgo nuo komunizmo ir vakarus, o šim-tus tūkstančių, Tėvynėje pasiliku-sių, okupantai vėžė į Sibirą kator-gos darbams, badui ir išnaikini-mui.

Kiekvienais metais lietuvių,

gyveną laisvajame pasaulyje, gau-siai dalyvauja Vasario 16 minėjie, ir ta proga duosnial aukoja Tėvynės laisvinimo reikalams.

Tautos Fondas prašo, kad viso-sie aplynkėse Kanadoje būtų iš-kilmingai paminėta Vasario 16 šventė, kad kiekvienas lietuvis pasistengtų ateiti į minėjimą ir paaukotų Tautos Fondui.

Nuo vasario iki liepos mėn., kaip ir kasmet, visoje Kanadoje vykdomas TF aukų vaju; aukų rinkėjai su sąrašais jų aplynkėje gyvenančių lietuvių rinks aukas ir platinas pasus bei ženklus, atsi-lankydami į kiekvieno lietuviu namus, ypatingai pas tuos, kurie negalėjo dalyvauti Vasario 16 minėjime ir dar Tautos Fondui neaukojo.

TF atstovybė Kanadoje

The Royal Canadian Air Force
Wilno Wing

KARALISKOSIOS KANADOS AVIACIJOS PIKTNAUDOJIMAS
NACIONALINEMS MAŽUMOS ASPIRACIJOMS?

„The Montreal Star“ š. m. sau-sio 10 d. laidjo randame ponios ir pono M. A. Taras nuotrauką su pranešimu, kad minimi asmenys bus šeimnininkai metinio RCAF 310 Wilno Wing baltaus Sheraton - Mount Royal viešbuty. M. A. Taras pristatomas kaip „... pre-sident at 310 Wilno Wing RCAF“.

Taigi, be karinio laipsnio. To paties dienraščio sausio 14 d. vėl randame nuotrauką „Pho-tographed at the annual Blue Ball of the Wilno Wing of the RCAF (Polish Wing)...“ Nuo-traukoj rodomi: „... Mrs. M. Taras, wife of the president of the Wilno Wing, Air Commodore A. C. Hull, DFC, Air Defence Com-mand and Mrs. Hull“.

Jeigu iki šiol stebėjomės ne-įprastai nekanadišką RCAF dal-i-nio vardu, tai skliausteliuose žo-džiai „Polish Wing“ po šia nuo-trauka rodo dalinio kūrėjų kilmę ir jų tikslus parenkant vardą. Tad manome, kad mūsų pareiga pa-klausti Comm. Hull, RCAF vado-vybę ir Kanados vyriausybę ar jiems žinoma:

1. Kad „Wilno“ yra Lietuvos valstybės sostinės Vilniaus lenkiškas pavadinimas.
2. Kad Vilnius nuo 13 š. vidu-rio yra Lietuvos valstybės sosti-nė ir šiandieną tokia yra.
3. Kad po I D. karo atstiečiaus Lietuvos ir Lenkijos valstybėms tarp jų buvo pasirašyta sutartis, kurioj Vilnius buvo pripažintas Lietuvai.
4. Kad 1920 m. Lenkija šią su-tartį sulaužė ir Vilnių su dalim Lietuvos teritorijos jėga okupavo.
5. Kad šių teritorinių pakeiti-mų nepripažino tuometinė Tautų Sąjunga ir byla buvo perduota tarptautiniam teismui Hagoje, kuris 1931 m. Lietuvos poziciją turje byloje patvirtino.
6. Kad Lenkijos valstybei griu-

vus, Vilnius buvo užimtas Sovie-tų Sąjungos, vėliau Kanados są-jungininko, kuris Vilnių perleido Lietuvai.

Nenorime tikėti, kad Comm. Hull ir Kanados vyriausybė šių Vilniaus istorijos faktų nežino. Nororime tikėti, kad žinodami sąmoningai leistų naudoti Kara-liškosios Kanados Aviacijos dal-i-niui svetimos valstybės sostinės vardą, su kuriuo suriša tiek daug nemalonių atminimų ir len-kų padarytų skriaudų savo kaimy-niui. Juk tai panaudojimas politi-niam tikslui Karališkosios Kana-dos Aviacijos vardo ir papiktini-mas lietuvių kilmes Kanados pi-liečiams, gerai žinanties šiuos istorijos įvykius. Džiaugiamės gal-i būti šio didingo krašto pilie-čiais. Atsideddami už svetingu-mą, mes norime siekti šio krašto gerovės ir įsietioki kas mus jun-gia, o ne skiria. Gi RCAF dalinio pavadinimas „Wilno Wing“ var-du kaip tik inėša trinties tarp lie-tuvių ir lenkų kilmes kanadiečių. Pagaliau ar tai nėra įžeidimas ir Lietuvos valstybės, kurios konsu-latas, pripažintas Kanados vyriau-sybės, veikia Toronte?

Išskeldami „Wilno Wing“ klau-simą spaudai, nororime inkrimi-uoti lenkų kilmes nuosirdžių Kanados piliečių, kurių daug pa-zįstame. Tačiau, būdami nuosir-dūs kanadiečiai, jaučiami pilieti-nę pareigą atkreipti vyriausybės dėmesį į mažumas, kurios savo senas nacionalines ir agresyves aspiracijas bando perkelti ir į šį kraštą ir sukelia nepasitiekėjamą tarp atskirų tautinių grupių. Au-galeistadami, kad toks „RCAF“ Wilno Wing“ vardas galėjo atsi-rasti ir siekdami šio krašto geres-nės ateities bei vienybės, turime paprašyti Kanados vyriausybę šio Karališkosios Kanados Aviacijos vieneto vardą neatididioti pat-keisti.

Vyt. Geldžiūnas

Ivairūs
siuntiniai

į Lietuvą, Latviją,
Estiją, Ukrainą
ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir oro paštu draustus ivairius siuntinius. Turime pardavinėti ivairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MA-SINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODZIUS, MAISTA ir kitka.

Gyvena ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bet užsakymus renkinius iš Europos valstybių, siųsti mums pašt ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavi-mas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA

Telefonas LE-1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAİ:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,
Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

NAUJA LIETUVIŲ AUTOMOBILIŲ ATSTOVYBĖ

ALBION MOTORS LTD.

R.R. 3, Bolton, Ont.

Tel. Bolton 857-1030

PARDUODAMI: CHEVROLET, CHEVELLE, CHEVY II, CORVAIR, CORVETTE (SPORTINIS)
IR OLDSMOBILE AUTOMOBILIAI BEI CHEVROLET SUVKVEZIMIAI.

MŪSŲ KAINOS ŽEMIAUSIOS, pvz., naujas, pilno dydžio 1964 m. Chevrolet tik \$2.298,85. Imo-kejus \$298,85, balansas \$18,72 į savaitę. 2 metų arba 24.000 mylių garantija.

Taip pat parduodami naudoti automobiliai ir priimami kaip trade-in.

Atstovybė yra prie 50 plento, į pietus nuo Bolton miestelio, ir turi didelį parodomąjį kambarį (show room) bei atsarginių dalių sandėlį. Taip pat atliekami mechaniški patalysimai. Tolimesnių vietovių pirkėjams kainas prisiunčiame paštą ir automobilius pristatome tiesiog iš Oshawos arba iš savo prekybos. Rašykite lietuviškai arba angliškai. Skambinant klausiti Joe arba John.

VISAIS AUTOMOBILIŲ REIKALAIS KREIPTIS:

JUOZAS STALIORAITIS G. McCALLEN
Namų tel. RO-24047 Tel. Bolton 857-1030

Telefoniniai pasikabėjimai iš Toronto apmokami
Albion Motors Ltd. pasakius „collect charge“.

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimas Niujorke

V. GIDŽIUNAS, OFM

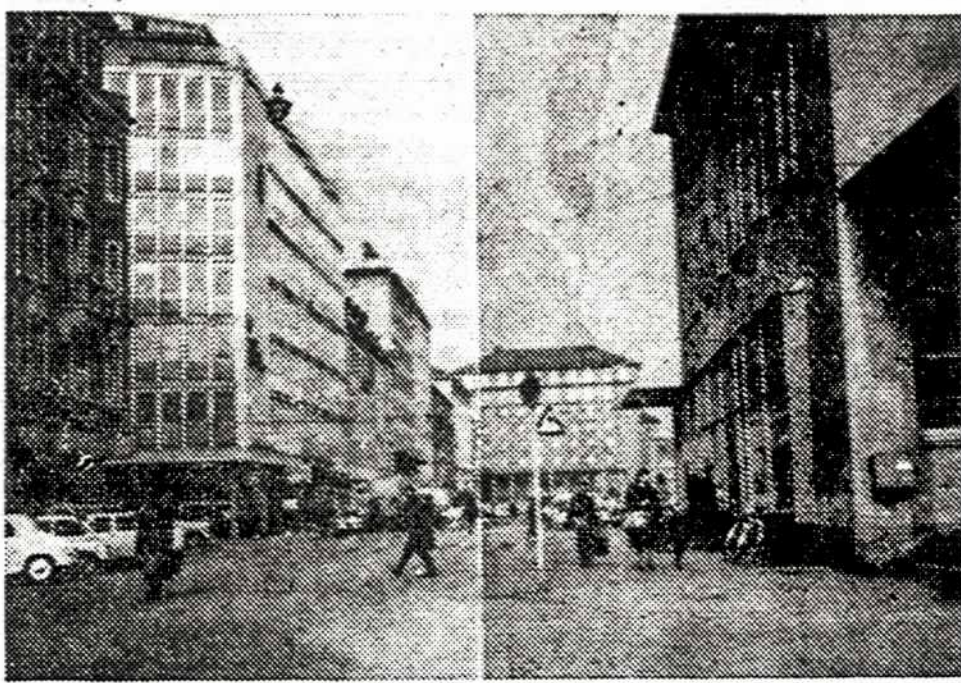
Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, įkurta 1922 m. Lietuvoje, jau buvo išvysčiusi reikšmingą veiklą. Jai tuomet vadovavo vysk. J. Skvireckas (1922-1926), pr. Ad. Jakštas-Dambrauskas (1926-1938) ir prof. St. Salčiauskis (1938-1940). Ji rūpinosi katalikų mokslininkų prieaugliu, suviesius tris mokslininkų suvažiavimus 1933, 1936, 1939 m. ir išleido „Suvažiavimų darbus“ ir buvo įsigijusi vertingą biblioteką.

Išvykoje LKMA atgaivinta 1954 m. Romoje, ten susidariusi reorganizaciniam komitetui, kuris atsiklausė visame pasaulyje esančių narių, paruošė naują statutą ir korespondencinių būdu pravedė centro valdybos rinkimus. Nuo tada iki šiol centro valdybos rezidencija yra Romoje. Pradžioje LKMA pirmininkavo vyskupas Podolskis, o dabar jau antrą terminą pirmininkauja prof. dr. Liūma, SJ.

Šiuo metu LKMA jau turi arti 150 narių, susitelkusių į židinius, sekcijas, o kur jų nėra nariai pasiskirė dirba mokslinį darbą. Išvykoje ji jau suruošė du suvažiavimus: 1957 m. Romoje ir 1961 m. Čikagoje. Yra išleisti „Suvažiavimų darbus“, „Metraštis“ ir kelias vertingas knygas. Romoje istorijos mokslų sekcija ruošiasi leisti Lietuvos istorijos šaltinių kolekciją.

Šiais metais LKMA šaukia savo trečiąjį suvažiavimą išvykoje. Jis ruošiamas Fordhamo jėzuitų universitete, Bronx, N.Y., kuris įvyks rugsėjo 5-7 d. Suvažiavimo organizavimu centro valdyba jau pradėjo rūpintis 1962 m. Tam tikslui buvo parinkta vieta, suorganizuota LKMA židinių Niujorke ir jam pavesta vietoje rūpintis suvažiavimo reikalais. Jau yra gautos Fordhamo universiteto patalpos paskaitoms, pamaldoms, banketui, spaudos parodai ir net nakvynei vyrams. Niujorko židinio valdybą sudaro: pirm. prof. dr. V. Jeskevičius, SJ, vicepirm. — dr. V. Gidžiūnas, OFM, ir sekr. — prof. dr. A. Vasy. Suvažiavimo finansams telkti sudaryta komisija: pirm. prel. J. Balkūnas ir nariai dr. P. Bagdanavičius ir kun. St. Raila.

Centro valdyba suvažiavimui yra pramąčius 9 sekcijas ir pakvietusi sekcijų vadovus, kurie kviečia paskaitininkus ir pasiūlo jiems temas. Teologijos sekcijai vadovauja prof. dr. A. Liūma, SJ, filosofijos — prof. dr. J. Girnius, teisės ir ekonomijos — prof. dr. Br. Kaslas, istorijos — prof. dr. Z. Ivinskis, medicinos — dr. D. Jasaitis, tikslųjų ir gamtos mokslų — dr. A. Damušis, politinių ir socialinių mokslų — prof. dr. V. Vardys, pedagogikos ir psichologijos — prof. dr. V. Biečiauskas, literatūros ir kalbos — dr. L. Andriekus, OFM. Kiekvienoje sesijoje suvažiavimo metu bus skaitomos 2-4 paskaitos. Paskaitininkais pakviesti dalykų specialistai.

Garsusis Austrijos miestas Innsbruckas, kur vyks 3. m. tarptautinė žiemos sporto olimpijada

POPULIARIAUSIAS VOKIEČIŲ SPORTAS — FUTBOLAS

Populiariausias sportas V. Vokietijoje yra futbolas. Vykstant svarbesnėms rungtynėms, gali būti tikras, kad pažįstama Miunler ir Fišer rasi namie, prieš televizijos aparatą, pasitačiusi šalia kėdės alaus bonka ir garšiai komentuojanti žaidimo eigą. Su vyru dėmesiu futbolui tenka skaitytis ne tik merginoms, planuojančioms savaitgalio programą, bet ir visiems tiems, kurie nustato posėdžių laiką: jiems yra patalpie, kad tik mažas tamsas atstovų skaičius klausėsi vieną po vieną parlamentinę vyksiančių debatų, bet už tai jų būriai, susimėję ir gretimas patalpas, kur tik buvo televizijos aparatai, gyvai sekė futbol rungtynes.

1963 m. bus ypatingai atžymėti vokiečių futbol istorijoje. Po ilgų svarstymų, po karštų diskusijų, per kurias ne vieną atsakingas būtu buvęs patiestas k. o., arba gaves kiaušį ir kaktą, jei vokiečiai turėtų tokių brazilų temperamentą, — buvo nutarta įsteigti federacinę futbol lygą.

Iki 1963 m. vasaros, kai baigsis futbol žaidinių metai, pačios geriausios komandos buvo pasiskirsčiusios į regionines lygas: Berlyno, šiaurės, vakarų, pietvakarių ir pietų. Kiekvienai jų

„O baltieji kalnai, o baltieji kalnai, Nusilenkti aš jums kaip dievams /atėjau“...

Knygynuose šimtai puošnių knygų apie septintąjį meną. Pradedant kinematografijos pirmtakais ir baigiant mūsų dienų ekrano žymybėmis.

Negali jas vartydamas (visų gi neperskaitys) susilaikyti neprisiminęs visų pustamsy praleistų valandų: žavesio, baimės, liūdesio, pykčio, gaudulio ir prunkštavimo valandų. Kažkur giliai jauti, drauge su nostalgija, kad tie paveikslai yra ir tavo, dvidešimtojo amžiaus žmogaus, vaikystės, jaunatvės, būtojo „aš“ — tavo paties dalis.

Šia pagrindine mintimi yra, mano manymu, paremtas antologinis Ad. Meko filmas „Aleliuja kalvom“.

FRAGMENTINIS POBŪDIS

Vienam trumpam epizodėly (visas kūrinys yra epizodėlių, užuominų, vinjetčių mozaika) vienas veikėjų, vėjo — pamašų, užsisvajojęs taria: „...tik pamanyk, dešimt dienų nebuvau kine!“ Ir vėl jo fantazija ima kurti. Vėl

Mekų filmas

VYT. A. JONYNAS

* * * *

je šoka dūkti, karstyti tarzanais. Vėl tapatinasi su ekrane matytis herojais. Išvaizduodami save kaubojais, tankistais, tyrlaukių medžiotojais...

Nevisada aišku toj pynėj kur rezorius kalba rimtai, kur juokauja. Kur vaizduoja buitį, kur saiposi iš „iluzijų pramonės“ gamintojų arba iš žiūrovo lengvatikystės. Arba vėl kur lupinėja, krapstinėja čionykščio jaunimo mechanizma, jo psichologijos sraigtelius. Ne ką padeda ir filmui suteiktas prierasas „romance“ — pernelyg miglota ir plati sąvoka — nebent, kad filmas sukurtas liaudies kalba, visų kontinentų, rasų, religijų žmonių kalba.

FRAGMENTISKUMAS IR VIENINGUMAS

Pasaulinė ekrano kritika Ad. Meko kūrinių sutiko palankiai, pripažindama jo originalumą. Populiarioji spauda paskubėjo uždegti savo etiketę, būtent, kad autorių pastanga esanti pasiepti svetimašalių bandymus ir „sąpnų vaizbūnus“ (dream merchants).

Kur Mekų taikytas, netaip svarbu. Viena aišku, kad „Aleliuja kalvom“ nėra megejiška avantiūra ar pretenzingas eksperimentinis pokštas. Nėra atgalia ranka sudrebtas lipdiny, nėra lėkšta nebylių filmų parodija, kaip koks televizinis „fractured lickers“, bet giliai išstudijuota, paremta plačia erudicija ir kineastų stilijų pažinimu, kaleidoskopinė vienvė.

PASAKA DABARTIES ŽMOGUI

Operuodamas prafrazėmis, užuominom, primygtinai pabrėždamas filmų pramonės konven-

tos ligi 20 komandų kiekvienoje (tik šiaurės lygoj figūroja 18 ir Berlyno 10 komandų). Iki 1963 m. Kaledų buvo sužaistas pirmas ratas, iš viso 120 rungtynių, ir iškirsta 450 įvarčių. I stadionus buvo sugrūžę 3,4 mil. žmonių, t. y. po 28,400 į kiekvienas feder. lygos rungtynes. Daugiausia žiūrovų pritarę rungtynėms, kuriose pasirodė Koeino 1. FC komanda, nes pastaroji visą laiką pirmavo, sėkmingiausiai užbaigė pirmą ratą, palikdama užpakali Schalke 04, Dortmundu Borussia ir kt.

Federacinė futbol lyga ne tik išpildė viltis tu, kurie įsiekėjo būdą pakelti šio sporto lygi, bet kartu pasirodė gana pelninga ja sudarantiems futbol klubams. Žiūrovų suvedamo pinigų mažiau besuaplinkia ir regioninių lygų vidus. Užtat šiuo metu vyksta gana gyvos diskusijos dėl antros feder. lygos įsteigimo. Bet iki pasikeis dabartinio futbol lygų forma ir jų sudėtis, praeis dar bent vieneri metai. O 1964 m. pavasarį, kai baigsis feder. lygos žaidimo sezonas, 15-tą ir 16-tą vietą užėmusios komandos turės pasitraukti. Jų vieton ateis dvi naujos komandos iš regioninių lygų išbandyti savo laimės.

J. Pipiras

cionalumą ir monus, Adolfas Mekas seka pasaką savo amžiaus žmogui. Ir, kaip dera pasakoriui, jis nepraleidžia progos kaikam žnybtelėti. Taip, sakysim, aiškiai sarkastiška yra scena karių kapi-nėse, kur parodijuojama batalinių filmų pompastika prie antkapio su užrašu „Babbitt“ filmo pasiepiamas „La Notte“ filmo finalas su straksinčia porele, kada nežinoma ranka pasmilko dūmelių romantiškai ašaringai iliuzijai išgauti.

Nevisada scenos kuriamos vien tam, kad būtų pavaizduotos filmų atelje kulinarinės paslaptys. Esama, ir galbūt jie net viršija, eilės lyrinį įtarpą (ir tada sau sakai: va, kur lietuviu ranka!), kuriuose virpa užuojauta pilkiem filmo vaiknam. Vaiknam, kuriu vienintelės galbūt tikros gyvenimodienos yra tos praleistos iškyloj Vermonte pas Verą.

PAVADINIMAS NEATSITIKTINIS

Žiūrovai prapliumpa juoku, kai pro sukurto lauzo dūmus sklaupte įsirašo japoniškas užrašas. Efektelis efektėliu, bet žiūrėdamas filmą vis giliau pajunti, kad neatsitiktinai parinktas pavadinimas „Aleliuja kalvom“. Nors, esmė, jis galėtų būti aleliuja jaunystei, himnu jaunatvei ir gamtai.

Mėgstama pabrėžti, kad Mekam pavykę taupiai, ekonomiškai, susukti juosta, pasinaudojant natūraliu gamtovaizdžiu. Nemačiusi tai klaidina, nes itaigojama, kad esama panašumo ir turizmo biurų finansuojamas dokumentines apybraižas.

Pasitelkęs talkon giliai poetinės nuovokos filmuotojų, gabų kompozitorių (prisiminkit prūdoseną ar epizodėlį, kur vienas veikėjų bando fotografuoti savo damą), o užvis labiau pavesdęs filmo redagavimą poetui Jonui Mekui, sugebėjusiam įjungti integralinę vienumon net ir tai, kas kito rankose būtų mėgėjiška nuotrauka, Adolfas Mekas prajukdo ir praviro banaliu Amerikos gamtovaizdį. Vermontas šūkauja, čiausia ir dainuoja savo žiemom ir vasarom.

VIENAS ISRADINGIAUSIŲ FILMŲ

Nenoromis gaila, kad tai ne Vilnijos miškeliai. Ne Semeniškes. Kad didžiulis Mekų talentas, profesinė patirtis ir virtuoziškumas turėjo būti taip atlaidžiai panaudotas laimėti Amerikos rinkoj pripažinimą.

Estetinis pasigėrėjimas, kurį junti, saiko nuovoka, kurią nuolat konstatuojai ekrane, kūrybinis polėkis, kurį taip retai aptinki išliaupsintuose filmuose, padaro „Aleliuja kalvom“ vienu išradingiausių praeitųjų metų filmų.

Naivu būtų patikėti, kad jįsai laimėtų Holivūdo biržoj „oskarą“, bet būtų nepaprastai apmaudu, jei klūtys pakirstų brolių Mekų taip šauniai pradėtą novatorišką žygį.

KLB Montrealio šeimos prezidentų, baigęs savo dvejų metų veiklą. Iš kairės: A. Morkūnas, J. Šiaučius, A. Milė, vicepirm. II eilėje: S. Geležūnas — jaunimo reikalams, L. Stankevičius — vicepirm. skyriaus su kitom tautybėm ir liet. radijo programos vedėjas, Gudas — šalpos reikalams ir A. Piešina — sekr. Nuotr. A. Kalvaici

Rudens sapnai vidurvasari

Kotrynos Grigaitytės „Rudens sapnai“ — ketvirtoji jos poezijos knyga. Poetės kelią ji pradėjo 1937 m., išleisdama savo pirmąjį rinkinį „Aksų po vėduoklę“. Toliau sekė „Paslaptis“ 1950 m., „Sirdis pergamentu“ 1956 m. Tais, poezijos žanre K. Grigaitytė nėra naujokė — poezijai ji yra paskyrusi virš 20 metų.

Maironio premija atžymėjusi „Rudens, sapnai“ yra lyg ir paminklo akmuo mūsų tautos dildžiajam dainiui. Galbūt dėlto vertintojų komisija šiai premijai ir parinko klasikinei formai ištikimą K. Grigaitytę. Ne vieną jos eilėraštį lengvo eilavimo ir skambumo dėka yra patraukęs mūsų kompozitorių aki. Kas pvz. šiandien neprisimena koncertų salėse skambančios dainos „Na, tai kas“, kur poetė liaudies dainos stiliu vaizduoja paprastos piemenaitės mergautines gudas?

Būti akmeniu Maironio pagerbimo paminkle yra sunkus uždavinys, nes tuojuo pat neišvengi palyginimo su trimis mūsų poezijos milžinais — J. Aleksandriškiu, Bern. Brazdžioniu ir Salomėja Nerimi, kurie tęsė Maironio klasikines poezijos tradicijas, pasiekdami nekiekvienam prienameno augtumą. Visiems gerai pažįstama Brazdžionio posmuose plazdanti ugnis, Aleksandriškio švelnus subtilumas, Neries čurlantų kalnų upelių primenantis skambumas.

K. Grigaitytė nepretenduoja į šių didžiųjų sostą: „Aš niekad nebuvau. Nei gulbė, nei lakštingala. Buvau tik tai šėslis, kuris pračina ir negrįžta — šėslis, kuris bučiuoja žiedus,“

Nubraukia rasą. Tėbūna man aleista, Jei sužiediau ką nors Bučiuodama...

Iš trijų mūsų poezijos milžinių K. Grigaitytė, tenka manyti, artimiausia yra Salomėja Neris — jas abi jungia ta pati moteriška liasia, jaunystės mergautinės gudos, svajonės ir sapnai. Salomėja Neris, tiesa, turėjo audringesnį širdį. Ji daugiau išgyveno dvasinių lūžių, skausmo, kančios ir nusivylimo. K. Grigaitytė ir gyvenimą žiūri ramesnėmis akimis. Pirmajame „Rudens sapnų“ skyriuje — „Kada gimsta daina“ ji didėlė dėmesį skiria kūrėjo keliui. Eilėraštyje „Poezija“ autorė nejuokiomis praskamba Neries stiliumi:

Vėl lietutis alma Šilko srovėmis, — Ant sidabro balno Juokias pilnatis.

Tačiau apibūdindama dainos gimimą, ji jau suranda savitų, originalių posmų bei išsireikškimų:

Tik panerki rankas I tą žaliąją tylumą, Ir atodūsiai tavo aidės. Tik apglėbk akimis Tas dainuojančias tolumas, Ir glausis raidė prie raidės.

Visa K. Grigaitytės lyrika, išskyrus pirmąjį knygos eilėraštį, skirtą Maironiui, ir paskutinįjį — dr. V. Kudirkai, yra grynai asmeninio pobūdžio. Tai jos pergyvenimais nuspalvintas poetės pasaulis — Kaledų maldos, temstanti saulė, baltieji vieškeliai, svajonės, mažųjų rankų paslaptis, jaunystė ir už jų marių palikti gimtieji namai.

Siame pasaulyje K. Grigaitytė (Nukelta į 7 psl.)

SVEIKATOS KLINIKA — HEALTH CLINIC

Vienintelė valdžios registruota, natūralaus gydymo, lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektros ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios; gydymieji judesiai ir kita.

474 Roncevalles Ave. • Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, R.M.N.Pt.

LIETUVA DABAR

Klaikaus siaubo replėse

Irika Našliūnaitė

Autorė yra gimusi ir augusi Lietuvoje, kur išgyveno rudąjį ir raudonąjį siaubą. Ji buvo išvesta Sibiran; grįžusi Lietuvon dalyvavo partizanų sąjūdyje, tarnavo sovietinėje įstaigoje, buvo suimta ir kankinama kaledėjimuose. Jos vaizdingai aprašomame dramatiškame gyvenime atsispindi ir visos Lietuvos tikrovė. Autorė seneniai pasiekė laisvąjį pasaulį ir atsidūnė per tarpininkus savo rankraščių, pavadintą „Trumpas mano dienoraštis iš komunistiško gyvenimo“. Čia ji atskleidžiame lietuviškajai visuomenei. Redakcija.

Iš Sibiro pas Lietuvos partizanais

1946 metais aš ir daugelis kitų merginų grįžome į Lietuvą — ten, kur mes gimusios ir augusios. Daug tikstančių kilometrų iš rusų belaisvės Novosibirsko važiavome ir begėjom ejom. Kas laukia mūsų Lietuvoje? Ten gi komunistinė tvarka; pasakyti — aš nekalta? Juk tikunčianti lūpos taip sakė, bet kas klausė jų? Juos šaudė ir į kaledėjimus kiso. Bet vis dėlto, atrodo, ten bus geriau — gal rasiu tėvų namą, kuriame gimiau. Oras jau buvo šaltas, ruduo, ir kartais stambūs lietus lašai nuplاندavao asarą. Visas suplyšė, tik pečius dengė vokiškos uniformos švarkelis (luftwaffenhelferin). Vis klausiu save: kodėl ir tu čia turėjai patekti?

Praėjus 5 savaitėm išvydau Lietuvą — pirmą lietuvišką kaimą prie G.

Iškalsi, išvargusi stovėjau ant kiemo. Dideli sodo medžiai man taip artimi. Iš trobos išėjo moteris ir švelniai tarė:

— Jiek ir troba, nebijok, juk tu išalkusi.

Aš įbėgau, sėdausi prie stalo ir taip skaniai valgiau duoną su šiltu pienu. I trobą įbėgo du mažai vaikai ir klausė ar tu pas mus pasiliksi? Motina tarė: taip ji pasilieka.

Aš išsigančusi žiūrėjau ir paklausiau: ar šis ūkis jūsų?

— Taip, mano vyras vokiečių išvežtas ir per visą karą slapstėsi pas mus žydas, todėl rusai mus paliko ramybėje.

Dar atėjo du senukai — motina ir tėvas. Vakare parėjo sūnus Juozas rusų uniformoje — „liaudies gynėjas“. Aš jo bijojau, kad jie manęs neatiduotų milicijai, bet jis man sakė:

— Nebijok, aš esu lietuvis, nebijok tos uniformos. Bet sakyk, kas tu esi?

— Aš vokiečiai iš Lietuvos; mano mama mirė, tėvas buvo vokiečių nuteistas sąsaudyti, bet išliko. Ar jis dar gyvas, nežinau. Noriu grįžti į S., bet kas manęs ten laukia? Aš bijau!

— Lik pas mus. Tik tau reikės dieną nesirodyti. Jo motina išmaldė mane ir paguldė. Aš niekad nebuvau tokia laiminga, kaip tasyk.

Kita vakarą susirinko iš kaimo daug lietuvių, atėjo partizanų su ginklais. Mat, jie kovoję prieš komunistą. Jie meldėsi, manim vis pasitūkėjo, ir aš tą vakarą prisiekiau neiduoti savo brolių, kovojančių prieš komunistus. Jie dainavo lietuviškai, valgė ir gerė. Vienas užtikrino, kad neužlijo Amerika išvaduos, o dabar visiem reikia kovoti su dideliu pastikėjimu.

Juozas sesuo Stasė man sakė: tu gali pas mus pasilikti kol norėsi.

Partizanai lankėsi kas vakarą; Juozas sustatydamo ginklus, o aš turėdavau dažnai saugoti ant kiemo, kad niekas neateitų.

Juozas vieną vakarą pasakė:

— Broliai lietuviai, ir aš pas jus ateisiu, viską surūpinsiu.

Bet Juozas nepagalvojo, kad nukentęs ne tik jo šeima, bet daugelis iš to kaimo gaus matyti placias Sibiro dykumas. Jis vieną naktį išėjo paėmęs iš rusų ginklų. Kartu su juo išėjo ir daug lietuvių. Jis su visais atsivėlino, priėjęs prie manęs apkabino, sakdamas:

— Tavo paveikslas liks mano širdyje; tu ne tik vasara, bet ir rudėnį vis tokia graži, kaip gražiausi vasaros žiedai!

Aš jaučiau, kad jis man brangus ir mylimas. Juk niekas man taip geras nebuvu, kaip jis. Lig šiol nepažinau meilės. Aš pažinau tik mušimą ir ruso pa juoka. Bet aš jaučiau, kad Juozas negrįš — jis žus, kaip žuvo tikunčiantis lietuvių. Aš ji lydėjau ir tamsų rudens mišką. Maldaučiau jį: lik, neik, bet žinau jis nebijo mirties — myli savo Tėvynę. Jis geriau mirs, nekai liks amžinas rusų vergas.

Tamsumoje nemačiau jo akių. Dar kartą palinkėjau laimės. Jie išnyko tamsumoje. Aš su Stase grįžau į namus. Ryta anksti išėjau į lauką — išvedžiau gyvulus. Grįždama atgal mačiau, kad rusų kareivių buvo pilni keliai; girdėjau vaikų ir moterų šauksmą. Sustojau prie tvoros, kuri buvo apaugusi krūmais ir išsigančusi stebėjau, kaip į kiemą slinko rusų kariai. Iš trobos vilko drabužius, išvedė motiną ir tėvą, kurį mušė klausdami kur Juozas. Motina sukupo, o paskiau tėvas. Bet atsakymas buvo: nežinome. Paskutinę išvedė Stasė; šokdami su pajauka daužė jos veidą, spardė kojas. Dukra Aldutė ir Vyktukas šaukė:

— Mamytė, mano mamytė, nemuškite! Paskiau pastatė Stasė prie sienos ir tarė:

— Jei pasakysi kur brolis, paleisime.

Bet Stasė buvo tvirta: aš žinojau ji neišduos. Tada atsuko jie ginklus ir visus tris. Aš nežinojau ką daryti; buvau pusiau negyva. Staiga pasigirdo šūviai ir visi krito žemėn, o kareivių juokas nuaudėjo pamiskėn. Visi trys liko gyvi, tik išsigančini. Tada suvertė visus į sunkvežimį ir išvežė į G.

Mažąją Aldutę ir Vyktuką pasiėmė gimines, o aš sėdau ant arklio ir jojaus G. link. Aš buvau silpna, negalėjau jų gelbėti. Kitus visus vežė į Sibirą, o P. šeimą dar tikrino dakartas. Motina buvo be sąmonės — paguldė į L. ligoninę, pat pat ir tėvą, o Stasė vežė į G. kaledėjimą. Bet jiėjo drąsi, be jokios baimės ir su šypsena. G. klebonas žegnojo juos — padėti daugiau jis negalėjo, nors jo širdis plūdo kraujuose. Aš tuoj sužinojau apie Stasę, jos motiną ir tėvą; aplankiau motiną, kuri troško matyti dar kartą savo mylimą Juozelį.

Ji mirė, ir jos kapo aš negalėjau surasti, nežinau kur ją pakasė. Po kiek laiko mirė ir tėvas. Kai aš aplankiau Stasę, man buvo sunku jai viską pasakyti. Ji mirė, bet ji mirė. Ji mirė, bet paskiau sakė, kad neužlijo jos teismas ir kad gali išvežti.

— Irika, nepamiršk mano vaikų! Jei sutiksi Juozelį, sakyk, kad aš dar gyva.

— Dukra, tu gyva? Tu grįžai vėl į savo bakužę!

Nors daug teko ir man vargo matyti, bet dar vaikiška buvau. Jis man daug pasakojo, kaip vokiečiai jį vedė sąsaudyti, niekas jo nelydėjo tik šuniukas. Bet išliko gyvas, slapstėsi miškuose. Pasakojo, kad žydas šaudė ir jį mažus vaikus. Pasakodamas užsiminė, kad vakar išėjo traukinys su lietuviais į Sibirą.

— Tėve, kaip manai, ar Stalino rankos švelnesnės kaip Hitlerio? Ar ne abu lygūs žmogžudžiai?

Aš nusivilkau suknelę ir liepia pažiūrėti į mano nugarą.

— Tėve, ar matai padarytas žaizdas kūne, su daužytas rankas ir kojas? Ką aš padariau? Juk aš ir dabar dar vaikas! Tėve, tu žinai, kad mano vaikystė buvo irgi varginga, o ypač mamytė mirus. Tada aš meldžiaus, net nakintis, su vaikišku atsidavimu širdimi, kuri nežinojo ir nepažino keršto. Jūs manęs nemokėte melstis, bet aš meldžiausi. Kai mama mirė, viskas žuvo. Aš išėjau pas gimines ir tada mane išsivežė į Vokietiją. Dar ir šiandien matau, kaip ant kaklo kabojo kortelė su pavarde ir vardu. Po to — lageris Neustettin (Pommern). Atvežė mus į barakus, kurie buvo aptverti spygliuota viela, o sargyba stovėjo prie vartų. Vėsdavo pasivaikščioti irgi su sargyba. Mus iršė į „Hitlerjugend“, o vyrus paėmė į SS. Paskiau atvažiavo traukinys ir visi ejom įspilietinti. Aš ejaus su savo mažąja seserimi. Pamatęs mane iš S. žinomas Sartner Emil apskundė — sakė, kad esu komunisto dukė. Prie manęs priėjo SS karininkas ir kirtė į veidą, surikdamas. Tu, komunisto vaike“. Tai buvo 1941 metais. Tik vyresniosios sesers prašymas ir jos parąsas padėjo man įspilietinti. Praėjus kiek laiko, pas mane atbėgo viena moteris iš S., kuri dabar jau mirusi, ir šaukė: „Tavo tėvą sušaudė! Gera! tiem komunistam!“ Ką aš galėjau sakyti? Tylėjau, o paskui visą naktį verkiau: Tu juk mano tėvas buvai, už ką Tave sušaudė? Rytąjus dieną mane pasišaukė SS lagerifurieris, vadovas iš „Hitlerjugendo“ ir ev. kunigas S. iš S. Jie mane įtikino, kad Tu didelis nusikaltėlis prieš vokiečių tautą, kad Tu komunistas. O ką man reikėjo sakyti? Aš buvau auklėjama Hitlerio jaunime, kuris teisybės nežinojo — ar tu gyvas išlikai? Kunigas S. norėjo uždėti ranką ant mano galvos, bet aš surikau: „Nesutepti savo rankų! Aš komunisto dukra! Kunige, kodėl mano motinos nelaidojit 1939 metais? Atsakykite! Aš gal neturiu teisės gyventi. Aš bėgau — man viskas buvo baisu... Tėvą sušaudė...“

(Bus daugiau)

TEVAS IR DUKTĖ

Vilniaus filharmonijos salėje įvykusiame simfoniniame koncerte dalyvavo jauna pianistė Veronika Vitaitė, atlikdama S. Prokopjevo koncertą fortepijonui su orkestru. Tai proga "Tiesa" paskelbė ilgą straipsnį apie jos tėvą Juozą Vitą, kuris 1943 m. vasarą buvo suaukštas už komunistinę veiklą. Komunistai visada mėgdavo girtis sovietų partizanais ir sovietinių pogrindžių nacių okupuotoje Lietuvoje, nutylėdami nepalyginamai plačiau išsiskojusį lietuvių patrijų pogrindį. Siame rašinyje S. Filipavičius, papasakojęs kaip J. Vitas Vilniuje suorganizavo komunistinį komitetą, neatsargiai prasiaria: "Šis komitetas, siekdamas pritraukti platesnes mases į pogrindinį darbą ir į partizaninius būrius, pakeičia organizacijos pavadinimą, pasivadindamas Lietuvos išlaisvinimo sąjunga". Vadinasi, juodu at balto priapizistama, kad lietuvių masės prieš nacius nukreiptame pogrindyje nebuvo linkusios dalyvauti komunistų vadovybėje. Jas galima buvo laimėti tik apsiginklavus patrijotiškai skambančia Lietuvos išlaisvinimo sąjunga...

APIE VATIKANO SANTARYBĄ

"Tiesoje" idėtas pasikalbėjimas su Vilniaus arkivyskupijos vadytoju kan. Česlovu Krivaičiu apie jo išpučiusio Vatikano santarybą. Apibūdindamas santarybą svarstytus pagrindinius klausimus, kanaaninkas pridūrė: "Steibit pacioje susirinkimo salėje ir Romoje gyvenančius susirinkimo dalyvius, susidarė džiūgūs išpučiai. Mūsų gyvenamais laikais, kai viena tauta po kitos keliai iš po stipresniųjų pavaldumo, kada dori žmonės kelia balsą prieš diskriminavimą, susirinkimo salėse gali matyti visų šalių, visų rasų atstovus; gali matyti negrašų vyksupo drabužius ar net kardino purpurose. Ir jie visi užima vietą pagal bažnytinę precedenciją. Pertraukų metu ir viešbučiuose įvykdo draugiški pasikalbėjimai. Ir norėdama neįžeisti rasių antagonizmo ar neapykantos."

TEOFILIUS TILVYČIUS 60 METŲ Kompartija, ministerij taryba ir Augštesnysis tarybos prezidiumas specialiu raštu pagerbė Tefilį Tilytį jo 60 m. amžiaus sukakties proga: "Lietuvos Komunistų partija ir vyriausybė didžiai gerbia Jus, ištikimą Komunistų partijos narį, plačiai žinomą rašytoją ir visuomeninį veiklę už tą indėlį, kurį Jūs įnešėte į lietuvių tarybinės kultūros lobyną, į naujų, šviesaus lietuvių liaudies gyvenimo kūrimą, kilių komunizmo idėjų įgyvendinimą."

T. Tilytis pagarbos ir pripažinimo susilaukė "Kuntaplio" redaktoriaus kėdėje. Taikliu humoristiniu žodžiu

jis tada mokėdavo iškelti nepriklausomos Lietuvos negyvenamą. Pokariniais metais jis pasitenkino tarnyba kompartijoje, pildomas jos nurodomus prielaidas — religiją, ponus, "buržuazinius nacionalistus". Sovietinės okupacijos pradžioje jis jau užgledėjo: "Draugai darbininkai iš Šančių ir Palemono! Tarybų Lietuvoje nebėr jūsų pono!" Tai, žinoma, aiškus melas, kurio T. Tilytis negali nematyti. Dabartiniai Lietuvos darbininkai ponai yra kompartijos nariai — jų tarpe ir pats T. Tilytis...

LAZDIJAI DZIAUGIASI...

Kompartijos suvažiavime Lazdijų gamybinės valdybos partinio komiteto sekr. B. Aliulionis triumfavo: "Mes su džiaugsmu pranešame suvažiavimui, jog rajono gyvulių augintojai pirmą kartą per eilę metų 1963 metais įvykdė savo mėsos gamybos socialistinius įsipareigojimus..." Šiam džiaugsmui gali būti padarytas greitas galas, jeigu kompartija susigalvos padidinti mėsos pristatymo planus.

LITERATūra IR LIETUVIŲ KALBA

L. Kadzytė ir A. Mikalauskas "Literatūros ir meno" puslapiuose nepatenkinti vidurinės mokyklos baigiančių abiturientais. Stodami į universitetus, rašomuosiuose darbuose jie pagal tą patį šablonišką mastelį vertina visus rašytojus, nežino pagrindinių literatūros istorijos faktų, vengia ilgesnių sakinių, bijodami pasiklysti sakinių konstrukcijoje. 1963 m. i Vilniaus valstybinio un-to stacionarinį skyrį skyrį 1208 abiturientai; 512 rašinių įvertinta gerai ir labai gerai, o 796 pripažinti patenkinamais ir nepatenkinamais. I Valst. pedagoginį institutą stoja abiturientai pasirodę dar lūdniau — daugiau kaip pusė iš lietuvių k. gavo nepatenkinamus pažymius. Straipsnio autoriai postrinauja: "Kyla klausimas, kaipgi tokie mažai raštingi mokytojai kels mokinių kalbos kultūrą?"

KOMUNIZMO IŠAUGINTIEJI

A. Galinis "Šiuotoje" paliečia vieną nemaloniausių komunizmui temų — gegužinius, t.y. komunistinėje filosofijoje išaugintus jaunus žmones, kurie, išklydę į gyvenimą ir užėmę atsakingus postus, užmiršta savo pačius tėvus. Vien tik Vilniaus miesto Lenino rajone praėjusiais metais buvo svarstoma 12 tokių bylų. Tarybų rajone — 10, Spalio rajone — 8. O kiek nelaimingų tėvų, skurdą kėsdami, nenori ir nedrįsta įsikišti pagalbos komunistinėse teismuose? Jiems ir be teismo aišku, kad dėl jų vaikų jausmų sušūdinimo yra kaltas sovietinis komunizmas.

—vkt—

SUDBURY, Ont.

BENDRUOMENES VISUOTINIS SUSIRINKIMAS įvyko sausio 19 d. tuoj po lietuviškų pamaldų didžiojo Kristaus Karaliaus parapijos salėje. Susirinkimą atidarė pirm. J. Lukšys ir pakvietė pirmininkauti V. Lumbi, sekr. A. Baltutienę. Naujų valdybų išrinkti ir ta pačia diena pasiskirstė pareigomis J. Krūcas — pirm., St. Tolvaša — pirm. pavaduotojas, A. Strakauskas — sekr., A. Kusinskis — ižd., J. Labuckienė — kultūr. r. vedėja. Kontrolės komisijon išrinkti: J. Remeikis, J. Lukšys ir V. Juška. Pernai metų valdyba labai gražiai darbovali ir parodė tikrai daug patrijoti-

mo, idealizmo ir sumanumo. Linkime ir naujai valdybai geriausios sėkmės.

VASARIO 16 MINEJIMAS bus vasario 15 d. ukrainiečių salėje su gera menine programa. Pradžią 7 v.v. Sv. Mišios už tėvynę bus atlaikytos vasario 16, sekmadienį. Visi tautiečiai ir draugai kviečiami kuo gausiausiai dalyvauti.

IS SUDBURIO LIETUVIŲ 1963 m. susitaukė penktos poros; jų tik viena lietuviška, o kitos tautinių atžvilgiu mišrios. Pakrikštyti penki kūdikiai. Krsp.

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16 minėjimo kalbėtojų, kviečiamas įžymus visuomenininkas ir kalbėtojas, buvęs VLKO ir PLB pirm. J. Matulionis. Numatomas vėlavas pakilimas prie rotušės, iškilmingos pamalos ir iškilmingas aktas su menine programa. Stengiamasi, kad ir radijas perduotų bent trumpą programelę ir plačiau supažindintų kanadišką visuomenę apie Lietuvos padėtį.

MARIJOS PECKAUSKAITES VARDAS šešt. mokyklos pirmieji žingsniai pasigerinti; mokyklą lanko 24 mokiniai, bet galety pakilti iki 30. Malonu priminti, kad ir ankstyvosios imigracijos lietuviai savo vaikus į mokyklą leidžia, kai tuo tarpu naujieji imigrantai nevisi. Seima ir mokykla

yra mūsų lietuviškumo tvirtovės ir veluti nešiotume patrijotiško žiburius, jei jų nesistengtume perduoti jaunajai kartai.

TAUTINIO SOLIDARUMO INASAS — kiekvieno lietuivio tautinės garbės reikalas. Neatidėliokime šios pareigos atlikimo vėlesniam laikui. Pernai te surinkta \$8, kai tuo tarpu St. Catharines apyl. lietuviai šį pareigą atliko 90%. Tai daugiau reikalo nesupratimas ir apsilėidimas, o gal nepakankamas aktyvumas į surinkti. Solidarumo įnašas, \$2 metams, galima įteikti kiekvieno metu ižd. A. Stygieni. Iki šiol už 1964 m. tejkėtoje F. Svabauskas, Vyt. Barisas, A. Juškauskas, B. Balaišis ir Alb. Tautkevičius. Koresp.

DIDŽIULIS KAUKIŲ BALIUS

įvyks šį šeštadienį - vasario 1 d., Hillcrest restorano didžiojoje salėje 510 Concession St. Pradžią 7 v.v.

BENNY FERRI ORKESTRAS, BUFETAS, KAUKES IR T.T. VISUS IR IS VISŲ APYLINKIŲ LIETUVIUS MALONIAI KVIECIAME ATSLILANKYTI.

HAMILTON

KLB HAMILTONO SALPOS FONDO PINIGINĖ APYSKAITA UZ 1963 M.

Pajamos:
1. Kasos saldo iš 1962 m. \$672.02
2. Palūkanos už įnašus 13.46
3. Spalio 19 d. šokių vak. pelnas 32.46
4. Iš metinės rinkliavos iki I. 1. 1128.50

Iš viso pajamų \$1846.44

Išlaidos:
1. Siuntiniai į Suvalkų trikampį (dėvėti drabužiai ir vaistai) \$110.28
2. Pašalpos viet. lietuviams 265.00
3. Dovanos Hamiltono 35.00
4. Lapkričio 30 d. vakaro nuost. 37.77
5. Įvairios išlaidos 9.97

Iš viso išlaidų \$458.02

Kasos stovis 1964 m. sausio 1 d.:
Pajamos: \$1846.44
Išlaidos: 458.02

Kasos saldo: \$1388.42

Balansas: \$1846.44

J. Pleinys, pirmininkas

V. Leparskas, iždinininkas

KLB Hamiltono Salpos Fondo Komiteto 1963 m. metinės rinkliavos rinkėjų ir jų surinktų aukų sąrašas:

1. V. Kežinaitis	\$104.00
2. B. Grajauskas	100.50
3. K. Milleris	79.00
4. J. Aostas	68.00
5. O. Kačinskienė	67.00
6. J. Tirkšlevičius	66.00
7. A. Filipavičius	58.00
8. P. Siulys	55.00
9. J. Pleinys	50.00
10. A. Kaušpėda	48.00
11. A. Kaminskas	44.00
12. P. Kažemėkas	41.00
13. A. Dalangauskas	32.00
14. D. Juškevičienė	31.00
15. K. Žukauskas	30.00
16. P. Rimkus	28.00
17. K. Lukoševičius	24.00
18. F. Urbaitis	15.00
19. A. Juozapavičius	14.00
20. J. Karaliūnas	14.00
21. R. Zubrickas ir J. S. iš Preston	50.00
22. A. Alšbergas — Burlington	35.00
23. S. Saldžiūnas — Kitchener	30.00
24. T. Falkauskas — Stoney Creek	29.00
25. A. Kuzmickas — Paris	26.00

Iš viso surinkta aukų \$1138.50 Salpos Fondo Komitetas nuosirdžiai dėkoja visiems aukų rinkėjams už šį darbą. Be jų pagalbos nebūtų tiek daug surinkta.

KAUKIŲ BALIUS, rengiamas Vysk. Valančiaus šešt. mokyklos Vysk. komiteto, įvyks šį šeštadienį — vasario 1 d., Hillcrest restorano salėje (II a.), 510 Concession St. (ant kalno). Pradžią 7 v.v. Automobilistams pastatyti daug vietos aikštėje kitoje pusėje gėvės prieš salę.

Balius bus įdomus ir turtingas. Jame dalyvaus daug ir idomių kaukių, dar čia nematytų, kurios varžysis dėl 4-rių piniginių ir 2-jų daiktinių premijų. Laimės išmėginimui daug vertingų staliukų ir turtinga loterija. Sokiams linksmu muzika, įvairus gėvintantis bufetas. Visiems bus maloni proga nuotaikeingai laiką praleisti ir atsigaivinti po visų sunkių darbų ir rūpesčių.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba, sėkmingai baigianti savo dvejų metų veiklą. Iš kairės pirmoji eilė: Ant. Garkūnas — sekr.; Vl. Kažemėkas — pirm.; P. Lukošius — ižd. Antroji eilė: Alg. Barkauskas — parengimams, V. Kežinaitis — vicepirm.; K. Mikšys — parengimų vadovas, jau 10-tus metus dirbęs Bendruomenės valdyboje, ir K. Milleris — informacijai.

Tad visus Hamiltono ir visų kitų apylinkių lietuvių nuosirdžiai kviečiame gausiai dalyvauti baliuje. Visas pelnas mokyklos išlaikymui.

Tėvų komitetas

SVARBUS, BET NEGAUSUS SUSIRINKIMAS. — KLB Hamiltono apylinkės visuotinis susirinkimas sausio 19 d. turėjo labai mažą dalyvių skaičių. Nesuprantama, kodėl žmonės neįtę pareigos dalyvauti tokia svarbiame mūsų bendruomeninio gyvenimo įvykyje.

Susirinkimą atidarė pirm. Vl. Kažemėkas ir pakvietė E. Sudiką įj praveisti. Prezidiumo pirm. sekretoriautį paprašė Genė Kažemėkienė. Praeituo susirinkimo protokola skaitė Ant. Garkūnas. Bendr. pirm. davė savo v-bos 12-ų metų veiklos apžvalgą; statistinius veiklos duomenis, LB surengtas šventės bei minėjimus, lėšomis paremtas mūsų organizacijos. Pasak jo, viskas buvo padaryta, kas mūsų sąlygose dar galima padaryti. Nusikundė negausiu lietuviškų parengimų lankymu, sunkumu įjungti jaunesniąją kartą; siūlė rasti ką nors drastiška naujo, nes mūsų žmonės vis mažiau berodo intereso lietuvių bendruomeniniam gyvenimui. Jo linkėjimas — gal naujoji v-ba ką nors naujo suras. Ižd. P. Lukošius pateikė v-bos dvejų metų piniginę apyskaitą. Jisai pažymėjo, kad gal pirmą sykį naujai išrinkta v-ba perims idėją su nemažai piniginiu indėliu. Iš revizijos komisijos Ant. Mingėla perskaitė patikrinimo aktą. Viskas rasta pilnoje tvarkoje ir Bendr. iždiniškais pagirtas už pavyzdinę idėjų knygą vedimą. Pranešimą apie Salpos Fondo padarė pirm. J. Pleinys; pasižiūrėjęs hamiltoniečių prielankumų S. F. ir dėkojo visiems vjaus talkininkams. Vienbalsiai buvo nutarta Bendr. v-ba rinkti vėl iš 7 asmenų dvejiems metams. Sudaryta rink. komisija: J. Kristolaitis, K. Milleris, V. Kežinaitis, K. Lukoševičius ir J. Bajoraitis. Rinkimai bus vasario 16 d., minint Nepriklausomybės šventę.

Kandidatų pristatymo paskutinė data vasario 5 d. Neturėtų būti sunkumų rasti kandidatų naujai Bendr. v-bai. Esame nemažai kolonija. Turime daug žmonių, kurie tą darbą gali atlikti. Gal daugelis jau yra kartą buvę Bendr. valdyboje. Tai neturėtų būti atsisakymo priežastis. Ankščiau buvę pirmininkai ir sekretoriai vėl gali grįžti prie žinomo darbo ir panaudoti ankstyvesnį patyrimą ir naujas idėjas sėkmingesnei Bendruomenės veiklai.

JAUNIEJI ARTISTAI I ST. CATHARINES. — Garsas apie šeštad. mokyklos vaikų gražų pasirodymą Kalėdų eglutės proga su veikalėliu "Žaislų krautuvė" pasiekė ir kitas kolonijas. Mokykl. Ant. Mikšienė yra pakviesta su savo artistais dalyvauti St. Catharines Tėvų pranciskų ruošiamajame šventėje balandžio 4 d. K. M.

VISI ATEITININKAI kviečiami dalyvauti Toronto ateitininkų metinėje šventėje vasario 2 d. Moksleiviai ateitininkai turi registruotis pas savo kuopas pirm. E. Bugailiškį JA-8446 arba pas globėją T. Verbičkaitę FU-59226 ir J. Pleinį JA-74876 iki sausio 31 d. vakaro. Visiems bus parūpinata kelionė automobiliais.

TRADICINIS KARTONŲ BALIUS ruošiamas ateitininkų sendraugė gegužės 2 d. Knights of Columbus salėje. J. P.

WELLAND, Ont.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ bus minima vasario 8 d., Wellande, Slovak salėje 162 Hager St. Programoje: viešnios iš Toronto, visų mėgiamos ir laukiamos E. Jurkevienės pasakaita; meninė dalis, kurią išpildo sol. iš Toronto Vlado Ziemelytė, pirmą kartą atvykstanti į Wellandą; dainų pertraukos metu baletas — Portia jauna bekylanti žvaigždė iš Art Colborne Diana Rowe.

Po oficialios dalies bus užgavėnių blynų vakaras, šokiai, bufetas, loterija. Gros geras orkestras. Minėjimo pradžią 6.30 v.v. Įdomu, kad moterų Wellando apyl. valdyba šiam minėjimui pasirinko irgi moteris ir žada turėti daug svečių iš artimesnių ir tolimiesnių vietovių. S. B.

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaigą nuo liepos 1 dienos perkėlė į naujas patalpas — Turner Building (Suite 203) 21 Main St. East, Hamilton. Telefonai palieka tie patys: įstaigos: JA-7-5575 namų — FU-3-8928

Lietuviai pasaulyje

J A Valstybės

"ATŽALYNAS" NIUJORKE. — Šimtojo BALFO skyr. valdyba nutaria pakviesti artistus iš Hamiltono, kurie kovo 21 d., 7 v.v., Svabų salėje, Brooklyne vaidins "Atžalyną". 35 artistai iš tolimos Kanados atvyks autobusais. Po vaidinimo jiems ruošiamas pagerbimas sujungiant jį su Niujorko BALFO vjaus užbaigimu. K. L. J.

AUKOS SENELIŲ BEI POILSIO NAMAMS, kuriuos organizuoja N. Pr. M. seserys Putname jau plaukia. \$1000 vienas kambariui įrengti paaukojo K. W. S. Šimkai iš W. Hartfordo. Waterbury, Conn. rėmėjai atsiuntė \$250.

KUN. J. KLUMBIO iniciatyva pastatyta Marijos Tautų Karalienės šventovė Rincon, N. Mex.

SEN. TOM KUCHEL padėjo sutvarkyti įvažiavimo į Los Angeles reikalus A. Viluckio šeimai iš Vokietijos. Jos atvykimu rūpinasi A. Dabšys.

ADV. N. RASTENIS Baltimorėje, Md. visuomenės veikėjas ir rašytojas, po sunkaus prieuolio paguldėtas ligoninėje.

PETRONĖ NAUJOKAITIENE, Petro, Justino ir Viktoro Palubinskių sesuo, gyv. Roselande, sausio 1 d., važiuodama automobiliu, susidūrė su kita mašina ir buvo užmušta. Palaidota Sv. Kazimiero kapinėse, Čikagoje.

P. KAMINSKAS apie a.a. poeto F. Kiršos paskutines dienas ligoninėje rašo "Darbininke": "...poetas parodė ranka didelį juodą rožančių ant staliuko. Ir jis meldžiasi tiek, kiek jėgos leidžia, o eiliuoti tai kliudo apsilpusios jėgos ir galvos skausmas bei ausų užimas. Vakaro buvo lyg ir sueilavęs, bet nebuvo kam užrašyti ir taip liko. Šiandien jau negalys prisiminti. Noris parašyti gražų eilėraštį apie kanciją ar maldos galybę, bet vis nesusirandąs nei formos, nei ritmo."

PREL. K. VASYŠ, Worcester, Mass., prieš porą metų turėjo sunkią automobilio nelaimę. Dabar vėl pradėjo eiti parapijos klebono pareigas.

INŽ. K. DAUGELA laimėjo pinigine premija už savo nuotrauką "Ankstyvas rytas". Nuotraukų konkursas ir paroda buvo suruošta New Hampshire foto mėgėjams. Premijas skyrė Manchesterio bankas.

DR. P. KAZLAUSKAS, lietuvis gydytojas okulistas, džiūkas nuo Rudamios, sulaukė 60 m. amžiaus. Lietuvis jo profesoriaus universitete. Dabar dirba veterinarų ligoninėje Marian, Ind.

J. PETRAUSKAS, Lietuvos vyciū Lietuvos narys, beklaidaudamas po arabų kraštus, buvo sužeistas eismo nelaimėje; guli ligoninėje.

Paruošė Pr. Al.

VANCOUVER, B.C.

STIPREJA LIETUVIŲ VEIKLĄ. — Pastaruoju metu čia įsikūrė keletas naujų tautiečių. Iš seniau čia gyvena apie 300 lietuvių, kurių 45% yra sudarę tautinių atžvilgiu mišrias šeimas. Dalis tokių šeimų nuo lietuvių nesitaukia ir stengiasi dalyvauti lietuvių gyvenime. Labai pageidautina, kad Vankuverin atvyktų gyventi daugiau lietuvių. Čia kurtis verta vien dėl malonaus klimato. Miesto ir apylinkių grožis neapsakomas. Darbu yra, ypač dabar, kai Br. Kolumbijos prov. vyriausybė susitarė su JAV dėl Kolumbijos upės užtvankų statymo. Darbo čia bus 20.000 žmonių keliems metams. Be to, darbu yra miestuose — Vankuverioje, Viktorijoje ir kt.

LABAI PAGEIDAUTINAS KATALIKŲ KUNIGAS ir evangelikų pastorius. Geras veikėjas kunigas čia turėtų pilnas rankas darbo.

VEIKIA KLB VANKUVERIO APYLINKĖ, kurios pirm. yra inž. K. Vanagas. Norintieji informacijų gali kreiptis pas jį (232 East 22 Ave., North Vancouver, B.C.). Taip pat mielai informacijas teikia F. Valys, 195 West, 18 Ave., suite 3, Vancouver 10 B.C.

VANKUVERIO APYLINKĖS LIETUVIAI buvo suruošę vaikams Kalėdų eglutę ir bendrai sutiko N. Metus.

VASARIO 16 MINEJIMUI sparčiai ruošiamasi. Numatoma plati ir įdomi programa. Bus vaidinamas F. Valio parasytas specialus montažas ir rodomas liet. filmas. Vkl.

Mūsų revizijos komisijos narį

E. PETRUSAITI,

jo brangiai mamytei mirus, giliai užjaučiame —

Hamiltono Liet. Bendruomenės valdyba ir revizijos komisija

Mielas

EGIDIJAU PETRUSAITI,

A. † A.

Jūsų brangiąją Mamytę palaidojus toli nuo savo gimtinės, liūdimė karta su Jumis —

Hamiltono "Aukuras"

A. † A.

MARIJAI PETRUSAITIENEI mirus,

jos vyrą L. Petrusaitį, dukteris — Mariją, Elytę ir Renatą su šeimomis, sūnus — Apolinarą, Vytautą su žmona ir Egidijų nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė —

Apanaučiai
Ščiukai

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$3.000, morčių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paliklo draudimas. PILNAS CEKŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadienis — penktadienis 9 val. — 1 val. po pietų. Antradienis ir penktadienis 5 val. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA-8-0511

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL 254 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

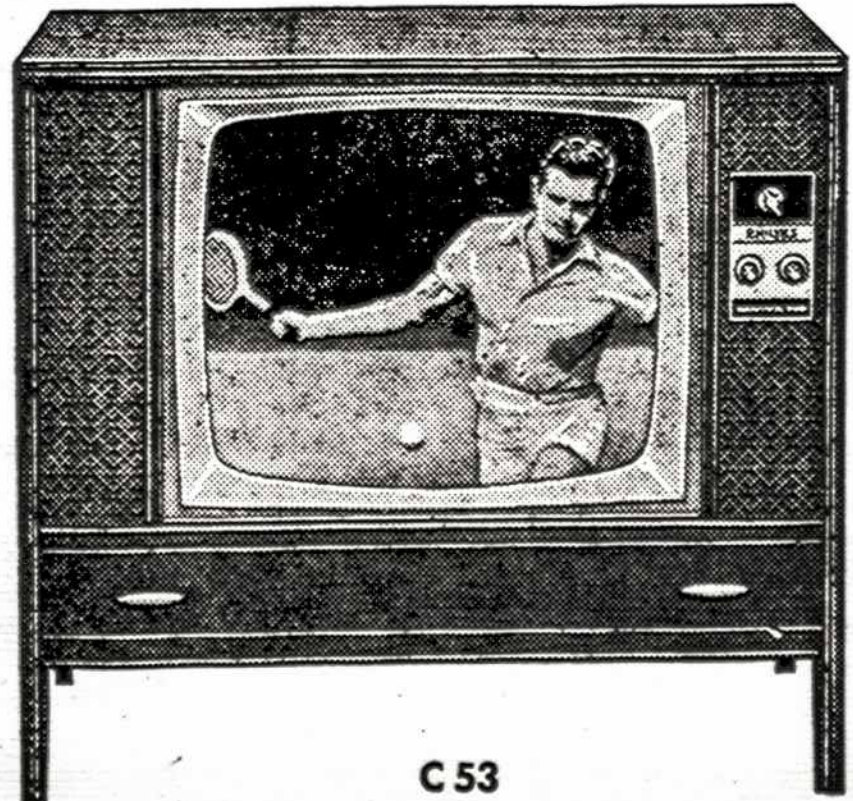
PAGALIAU automatinė televizija yra tapusi tikrove.

PHILIPS MONITRON 500

— didžiulis laimėjimas geriausių mokslininkų, dariusių tyrimus ilgą metų eilę. Pašalinta daug nereikalingų rankinių kontrolių, kurios pakeistos naujais patobulinimais. Pasirodė, jos buvo net nereikalingos. Tik PHILIPS duoda ekraninių lempų garantiją 2 metams.

PHILIPS skyrė dideles sumas ir pašventė daug laiko, kad pagamintų geriausią!

Pirkite PHILIPS, pirkite geriausią!

C53

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 Danforth Ave. • Tel. OX 9-4444

137 Roncesvalles Ave. • Tel. 537-1442

Abi parduotuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

JAUNOJI KARTA POEZIJOJ

DR. I. GRAZYTĖ

Keletas A. Mackaus "Neorna-mentuotos kalbos generacija ir augintiniai" knygos įvertinimų jau yra pasirodę lietuvių spaudoje. Analizuojant Mackaus kūrybą, didelis dėmesys yra skiriamas analizei visos kartos, kurios vardu ir į kurią kalba poetas naujų lietuvių literatūroje žodžių. Šios kartos problemoms, dvasiniam lūžiui ir ideologiniams pagrindams nagrinėti dar tikriausiai bus parašyta daug studijų ir tik ateityje bus galima duoti bendresnį jo aptarimą. Yra džiugu, kad iš šios kartos jau atsiranda poetų, kurie įneša naujus bruožus lietuvių literatūroje, kurdami naują poetinį pasaulį, kuriame nudėvėtos formos jau nebetrūta vietos.

"Neornamentuotos kartos generacija ir augintiniai" nelaimės jokių populiarumo konkursų ir jos eilėraščių niekad nebus deklamuojami minėjimuose. Si knyga nėra malonios poezijos knyga. Skaitytojui ji nelengvai prieinama, nes Mackaus nedaroma kompromisų išreikšdamas savo vidutinę realybę lengvai suprantama forma. Pagrindiniai jo vidutinio pasaulio bruožai — mirtis, beviltiškas dialogas su Dievu, bandymas surasti kontaktą su kitais, kai

kiekvieno žmogaus egzistencija gali tik paliešti kitą žmogų, bet ne pilnai jį surasti, prarastis ir tik trumpuose prisiminimuose gyvenančios žemės fragmentai. Visa tai nustotų galbūt didelės dalies savo tragizmo, jei būtų įvilktą į švelnią ir elegantišką formą. Mackaus formos kietos, dažnai lužtančios, mažai šlifotos; jo kalba nuoga ir paprasta, kurioje nėra jokių ornamentų, atitinka pilnai šios poezijos dvasią.

Šios "grubios variacijos" žmogaus likimo tema nevisiems skaitytojams vienodai artimos. Mackaus poezija — uždara ir gana abstrakti, reikalauja daug išskaitytų. Nežiūrint ar jis priima ar atmeta Mackaus pažiūras, ar supranta ar nesupranta jo problemą, nelieka šiai knygai indiferentiškas. Mūsų dabartinėje literatūroje, kurioje didesnę dalį knygų užmiršta vos spėję užversti paskutinį puslapį, "Neornamentuotos kalbos generacija ir augintiniai" yra gyvas, naujas, savimi tikras balsas, kuris atskleidžia, bent iš dalies, veidą visos kartos, iš kurios tiek daug reikalaujama ir kuri taip mažai suprantama.

JAUNŲJŲ MUZIKŲ KONCERTAS

Toronto visuomenė turėjo progą išgirsti ypatingai gražų koncertą sausio 11 d. Priskelimo parapijos salėje, būtent, solistės Lilijos Sukytės ir akompaniatorės Dalios Skrinškaitės. Šis koncertas buvo rengiamas skautų-čių tėvų remėjų komiteto ir sutraukė nemažą būrį mūsų tautiečių, nors ir tokį puikų vakarą būtų galėję susirinkti daug jaunųjų. Tai buvo pasirodymas mūsų jaunųjų menininkių, kurios užaugo šiame krašte ir čia gavo savo muzikinį išsilavinimą.

Šiam koncertui sol. L. Sukytė pasirinko gan rimtą ir sunkoką repertuarą. Koncertą pradėjo Gluck'o arija iš operos "Ephigene en Tauride" ir perėjo į penkis dainas vokiečių kalba: Schumann'o "Mondnacht", "Waldegessprache", Richard Strauss'o — "Ruhe, meine Seele", "Befreit" ir Caecile'ę. Jas solistė atliko su giliu išjautimu ir ypatingai tenka pabrėžti jos gerą vokiečių kalbos ištarimą.

Pirmąjį koncerto dalį sol. L. Sukytė užbaigė trim lietuviškom dainom — Jabubeno "Ezerėlis",

Banaicio "Rods parpulsis" ir "Aš per naktį". Ir šiose dainose solistė parodė daug išraiškos.

Antrąją dalį solistė pradėjo penkiom dainom: Šimkaus "Kur bakūžė samanota", Tallat-Kelpšos "Saulėle raudona", Jakubeno "Plaukė antelė", Banaicio "Oi nėra niekur" ir Gailevičiaus "Oi laukiau, laukiau". Nors visos dainos buvo publikai žinomos, bet kadangi buvo gerai atliekamos, susilaukė daug katučių.

Ypatingai didelio dėmesio verti buvo arija ir šokis iš Villa Lobos "Bachianas Brasilieras op. 5". Tai buvo nelengvi dalykai, kuriuos solistė be sunkumų išplėdė, lengvai ir švariai paįmmdama aukštąsias gaidas. Publikos prašoma, sol. L. Sukytė tą kūrinių šokių pakartojti. A k o m p a n i a t o r e D. Skrinškaitė šio piano palydėjimui atliko žavingai.

Koncerto pabaigai solistė labai jaudinančiai padainavo ariją iš Verdi operos "La Forza del Destino".

Taigi, torontiečiai lietuviai turėjo retą progą pasiklausyti mūsų jaunų kylančių žvaigždžių.

Nekasdienis žmogus kasdienybėje

Yra žmonių, kuriems byra ašaros, bet neverkia, yra žmonių, kuriuos linksmina pats angelas, bet nesidžiaugia, ir yra žmonių, verkiiančių be ašarų ir besidžiaugiančių pakelės ramunės žydėjimu.

Dažnai ir šitokios mintys ateina, kai imi svarstyti apie kasdieninį žmogų ir apie žmogų kūrėją. Kasdienos žmogus tyliai praeina pro pasaulio ir jame vykstančio gyvenimo reikinius, neižiūrėdamas juose esančios nuostabos ir nepajusdamas jos sukeltamų širdies virpėjimų. Jis net į įvairius įvykius žiūri kaip į likiminį potvarkį, dėl jų neverkdamas ar nesidžiaugdamas, nekovodamas ar bent neprotestuodamas. . . dažnai jų net nepastebėdamas ir nepajusdamas.

Sis žmonių daugumos dvasinis ir emocinis atbūkimasis yra bilietas į apsnūdimo rojų, kuriame gyvenimo nuoboda dažniausia tampa visokio blogio šaltiniu. Tai yra liga, kurią vargu ar beįsivedyti ir pati moderniausia medicina.

O visdėlio esama gydytojų, kurie sėkmingai gelbsti ir nuo šio negalavimo. Tai — žmonės kūrėjai. Jų darbo kabinete rasi plačiai atvertą širdį, dvasines, estetines ir kitokias darbo priemones arba, kaip mes esame pratę paprasčiau vadinti, talentą.

Stai kur glūdi žmogaus kūrėjo

Velionis Faustas Kirša tarp latvių rašytojų Bostone 1956 m.

esmė: atverti kasdienos žmogui pažinimo ir estetinio pergyvenimo prasmę, vesti jį į augstesnį tobulumo laipsnį, į tolimesnį žmogiškojo kūrymosi tarpinį.

#

A.a. poetas Faustas Kirša buvo vienas tų retų asmenybių, kuris savo kūrybos žodžiu lietuvių kėlė ne tik į augstesnę grožio pakopą, bet ir į minties ir idėjos pasaulį. Jis vedė jį į "laisvę amžiną ir šviesią", liudijo jam "ne dvasios, o kūno mirtį", už jį kovojo prieš "šėtono karalystę" ir reikė "pagarbą kryželiui", jis išpažino "kūrybos aistrą, laimę ir Golgotą", vedė visų žvilgsnį "augstyn virš žemės ir paminklų".

Ir, ištikrųjų, kai skaitai Fausto Kiršos poeziją, o ypač vėliausiąją, net neįjunti kuriuo keliu jis tave veda — grožio ar minties. Čia ir viena, ir kita yra sujungta tokion vieningon darnon, lyg kad vienas be kito nustotų pusę savo meninės vertės. Galbūt dėlto F. Kirša nenusilenkė, kaip daugis mūsų jaunesnės kartos poetų, laiko dvasiai, pasirinkdami modernaus meno išraiškos būdą, kuris yra nepajėgus atskleisti pačias paslapčiausias kūrojo sielos kertes. Ne dėl ko kito jis pasirinko ir savo kūrybos šūkiu Marquis de Vauvenargues teigimą: "mažai pasakoma esminio, jeigu nuolat stengiamasi būti originaliu".

Dėlto jis ir dainavo daugiausia tik apie esminius gyvenimo reikinius ir savo širdies virpėjimus išreikšti pasirinko tokias menines priemones, kurios iškalbingiau būtų apie juos išreišę be ašarų ar džiaugsmo pakelės ramunės.

#

Kol dainuos lietuviškieji poetai, kol skambės muzikos garsai,

mirgės spalvos, klestės žinija ir "virš žemės ir paminklų" plevenys lietuviškoji dvasia, mūsų tauta bus gyva. Reikia tik gerai įsiklausyti ir išsiūreiti ir mūsų kūrėjų širdies sultim persunktas dovanas, atnašaujamas ant sugriautų Tėvynės altorių, idant jos netaptų peliu ir dulkų aukomis. O mums, kaip tik ir tenka nusiskusti ta žalingą apatiją poezijos, muzikos ir apskritai meninės, o kartais net ir mokslinės, kūrybos žmonėms. Dėl šios apatijos mes amžinai mirkstame vidutiniškumo rage, kuris mus sukasdienina, paversdamas pilkais žmogeliais, kuriems labai retai kada tenka sėdėti gyvenimo vežime, o vis eiti ir eiti paskui ratus.

Taigi, mes ne tik apgalime F. Kiršos netekimą, bet ir meldžiame Augščiausiajį, kad Jis siųstų kitą jo vieton, o mūsų turimus kūrybos žmones tautotų ilgus metus.

A. Kalnins

Atsiūsta paminėti

Ateitis, nr. 9, lapkritis, 1963. Lietuvių katalikiškojo jaunimo žurnalas. Leidžia Moksleivių Ateitinių Sąjunga: 5725 So. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

SALTINIS, tikiškinės ir tautinės minties laikraštis, nr. 6 (13), gruodis, 1963 m. Red. kun. S. Matulis, MIC; leidžia Sv. Kazimiero Sg: 21, The Oval, Hackney Rd., London E2, England.

Sv. Pranciškaus Varpelis, nr. 1, sausis, 1964 m. 32 psl. Red. T. Vikt. Giđiūnas, OFM. Leidžia Tėvai pranciškoni.

Pašaulio Lietuvių Bendruomenės antrojo sesio darbai. Toronto 1963, 115 psl. Redagavo A. Rinkūnas. Išleido — pirmoji PLB valdyba. Ofseto spaudai paruošė "Ziburai" spaustuvė, spaudė Time Press Toronto.

Kultūrineje veikloje

ANTROJI SIBIRO LIETUVAIČIŲ MALDAKNYGĖS LAIDA ispanų kalba jau atspausdinta Tėvų paustuvėje Bogotoj, Kolumbijoj. Knygelė gražiai išleista, viršelį papuoštas lietuviškos sodybos kryžiaus nuotrauka. Sios laidos įžangą panaudojo kard. Confalonieri ir Cushingo įvadai bei pridėta trumpa Lietuvos kančių istorija. Vertėjas — prel. J. Eusebijus.

Kun. J. Petrošius iš Paryžiaus praneša, kad Sibiro lietuvių maldaknygė jau paruošta spausdinimui prancūzų kalba. Ši knygelė pasirodys pavašarį. Įžanga duos Paryžiaus kardinolas.

Kun. L. Jankus

DR. J. BALYS, dirbęs kongreso bibliotekoj Vašingtone, sutiko perimti Liutuanistikos Instituto pirmininko pareigas, atsiskius dr. J. Puzinui, kuris rinkimuose buvo gavęs daugiausia balsų. Ilgą laiką institutui vadovavo dr. P. Jonikas. Instituto centras yra Čikagoj.

SOL. ST. DAUGELIENE sudarė su-

tarti vienerių metų Mančestery, N.

H., dainuoti kiekvieną savaitę naujus

dalykus daugiau valandos trunkančio

je programoje. Be to, solistė yra nu-

latinė bendradarė Notre Dame kole-

gijos muzikos skyriuje ir Mančestery

meno institute.

Vokiečių ekspresionizmo taptytojas

Schmidt-Rottluff 1913 m. praleido Ni-

doje vasarą, kurios metu jis ten nu-

tapė eilę žinomų kopų peizažų, aktų,

žvėjų laivų kompozicijų. Šių repro-

dukcijų su paaiskinimais pateikiamos

šiam leidinyje. Kitas vokiečių ekspres-

ionizmo taptytojas Max Pechstein Ni-

doje pirmą kartą buvo jau 1909 m.

Savo atsiminimuose Pechsteinas apra-

šo, kaip jis apsigyveno pas kurįs žvejų

Marose. Esant blogam orui jie su laivais

sustodavo ties Nemuno žiotimis, kur

gyvenė lietuvių. 1920 m. Nidai patek-

us Vokietijos sienų Pechsteinas Nidon

daugiau nebevykęs (plg. Max Pechstein, "Erinnerungen").

Mit 105 Zeichnungen des Kuenstlers.

Herausgegeben von L. Reidemeister.

Wiesbaden: Limes Verlag 1960, 128 p.

su daug idomių Kuršių Nerijos piešinių).

FRIEDRICH BRUNS, HUGO WECZERKA, "HANSISCHE HANDELSSTRASSE" (Hanzas prekybos gėliai).

Atlas bearbeitet von Hugo Weczerka.

Koeln-Graz: Bochla Verlag 1962. Atlasas

apima 50 žemėlapių, kurių bent 4 svarbūs

liutuanistikai, nes nurodo Hanzas pirklių

kelius į Kauną, Gardiną, Vilnių, Lietu-

vos Brastą ir Polocką (XV amžiuje).

"Žmonos portretas", pažymėdamas, kad tas paveikslas Amerikos liet. dailininkų s-gos parodoje gavo pirmą premiją. Ten pat smulkiau aprašyta autoriaus praeitis ir kūrybiniai laimėjimai.

"THE FREEDOM OF THE CHURCH IN THE COMMUNIST STATE" — tokiu vardu išleista brošiūra Brazilijoj. Jos autorius prof. Plinio Correa de Oliveira. Faktai įrodo, kad K. Bažnyčia komunistinėje valstybėje negali laisvai veikti. Deja, faktų iš Lietuvos nematyti. Brošiūra gaunama Rua Martin Francisco, 669 Sao Paulo, Brazil.

KARL SCHMIDT - ROTTLUFF, "BILDER AUS NIDDEN 1913". Einführung von Gerhard Wietek (Werkmonographien zur Bildenden Kunst. Nr. 91). Stuttgart: Philipp Reclam jun. 1963, 32 psl., 16 pav. Kaina 1,50 DM.

Vokiečių ekspresionizmo taptytojas Schmidt-Rottluff 1913 m. praleido Nidoje vasarą, kurios metu jis ten nutapė eilę žinomų kopų peizažų, aktų, žvėjų laivų kompozicijų. Šių reprodukcijų su paaiskinimais pateikiamos šiam leidinyje. Kitas vokiečių ekspresionizmo taptytojas Max Pechstein Nidoje pirmą kartą buvo jau 1909 m. Savo atsiminimuose Pechsteinas aprašo, kaip jis apsigyveno pas kurįs žvejų Marose. Esant blogam orui jie su laivais sustodavo ties Nemuno žiotimis, kur gyvenė lietuvių. 1920 m. Nidai patekusių Vokietijos sienų Pechsteinas Nidon daugiau nebevykęs (plg. Max Pechstein, "Erinnerungen"). Mit 105 Zeichnungen des Kuenstlers. Herausgegeben von L. Reidemeister. Wiesbaden: Limes Verlag 1960, 128 p. su daug idomių Kuršių Nerijos piešinių).

FRIEDRICH BRUNS, HUGO WECZERKA, "HANSISCHE HANDELSSTRASSE" (Hanzas prekybos gėliai). Atlas bearbeitet von Hugo Weczerka. Koeln-Graz: Bochla Verlag 1962. Atlasas apima 50 žemėlapių, kurių bent 4 svarbūs liutuanistikai, nes nurodo Hanzas pirklių kelius į Kauną, Gardiną, Vilnių, Lietuvos Brastą ir Polocką (XV amžiuje).

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

EILE GARBES TITULŲ suteikta operos ir baletu solistams Maskvos gastralių progą. Režisėro Vladas Mikšaitis ir dirigentas Chaimas Potasinskas gavo nusipelnusio meno veikėjo vardus. Liaudies artistais pavadinti: operos sol. Elena Ciudakova, rež. Juozas Grybauskas, operos solistai — Elena Saulevičiūtė ir Rimantas Siparis; nusipelnusiais artistais — balerina Leonadija Askelovičiūtė, operos sol. Irena Jasiūnaitė, operos sol. Virgilijus Noreika, balerina Alodija Ruzgaitė, baletu šokėjas Česlovas Žebrauskas, operos sol. Irena Zukaitė, kamerinio orkestro dirigentas Saulius Nordeckis ir to paties orkestro sol. Viktoras Radovičius. Beveik visų išvykusių dalyvių apdovanoti Lietuvos Augščiausios tarybos prezidiumo garbės raštai.

K. DONELAICIUI PAGERBTI jubilejiniai koncertai surengti Vilniuje, Kaune ir kitose vietovėse. Vilniuje programoje dalyvavo dainų ir šokių liaudies ansamblis, "Rudens gėrybių" ištrauką skaiciūs konkurs laimėtoja Daugų vidurinės m-klos mokytoja L. Abraitytė, pianistas G. Trinkūnas, smuikininkas E. Paulauskas, dramaturgus V. Derkintis. Dvi dienas užtrukusiame minėjime žodį tarė komunistinės literatūros kritikas K. Korsakas, pasaulinės taikos tarybos narys Ivanas Glušenka, sovietinės komisijos K. Donelaicio sukaikiat atžymėti pirm. A. Prokofjevas, A. Venclova, T. Tilyvis, St. Mareinkevičius ir visa eilė svečių iš "brolisčių" respublikų. Pagrindinė kalbėtojų mintis — sovietinė literatūra atverė duris K. Donelaicio "Metams" ir įvairių tautybų kultūtojams.

—vks—

Gyvenimas filmuose

Pirmasis Kanados filmas

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Kanados vakaruose su nepaprastai dideliu pasisekimu buvo suatiktas pirmasis Kanadoje patį kanadiečių pagamintas filmas "Drylanders". Premjerą įvyko rugsėjo 25 d. Swift Current, Saskatchewan, kurio apylinkėse daugiausia vyko filmavimo darbai. Trijų mėnesių laikotarpis filmas buvo rodytas 70 kino teatre. Rytines pavasario filmas pasiekė tik dabar — sausio 15 d. pradėtas rodyti Toronte, gi vasaryje pasieks Montreali.

70 min. ilgio filme torontieškos režisoriaus Don Haldane, pasinaudojamas montreališko M. Charles Cohen paruoštu tekstu, vaizduoja naujakurių įsitvirtinimą Kanados vakaruose. Pavaižduojamas ūkininkų atvykimas, jų darbai, derlingi ir sausrūs metai, kovos su gamtos sąlygomis ir t.t.

Valdina vien kanadiečių artistai, laikurie labiau žinomi iš savo laimėjimų scenoje, pvz. Frances Hyland. Filmas nepaslovas, pastatytas su gana kukliomis techninėmis priemonėmis. Savo nuosirdžiu kanadiečių ūkininkų gyvenimo pavaizdavimu filmas gal būti laikomas tinkamu visiems šeimoms nariams. Valik, mokyklos vadovėlinėse ir knygose skaitė apie Kanados vakarų naujakurius, turės progą tai pamatyti ekrane.

* *

Michelangelo Antonioni, nors iki šiol surežisavęs tik septynis filmus, yra vertinamas kaip vienas pažėgesnių Italijos filmų meno kūrėjų ir naujų formų įieškotojų. Daugiasia kontroversinio dėmesio patraukė jo trilogija: "The Adventure", "The Night" ir "The Eclipse". Toronte pernai buvo

rodyti pirmieji du filmai, dabar gi su-
laukta ir trečios dalies.
Nepaprastai lėtu stiliumi Antonioni
baigia savo trilogiją apie dabarties
bendromenės narių nesugebėjimą
bendradinti, mylėti, apie perdėtą rūpes-
tį besivaikant pinigų ir prabangą.
Po ketverių metų draugystės Viktorija atsiskiria nuo savo sužadėtinio Ričardo, nes nepajėgė patraukti jo pilnutinio dėmesio. Belankyda motiną akcijų biržos rūmose, susipažista su perdėtai apsiurkių akcijų pirkliu Petru. Naujai užsimėgus draugystę neilgai trunka. Viktorija nesiliauja laiminga nei su Petru, nes šis daugiau dėmesio skiria biržai ir savo automobiliui.

Viktorijos vaidmenį puikiai perteikia Monica Vitti, vienintelė artistė, pasikartojanti visose trilogijos dalyse. Perdėtai skubėto Petro rolę atlieka Alain Delon.
Antonioni ir šiame filme kartojasi savo lėto stiliasu sąvėbėmis — gausiais priitrukiamais visais ekranas užpildomas vien kalbančiųjų veidais, ar kurio daikto detales. Gausu visiškal tylių scenų. Neįprastai stebimos paskutinės septynios filmo minutės. Vieni čia įjvelgia viso filmo reikšmingą ir menišką santrauką, kiti tai laiko žiaurū priaslinkimu su filminės estetikos dėsniais.
Iš pirmo požiūrio "The Eclipse" atrodo labai pesimistinis. Morališkai tuštumas, kuriame sukasi filmo veikėjai, visdėlio išaukia jamonėms neramum įieškiojimo norą ir viltes kl. birkių. Filmas rezervuotinas vien pil. niai sabrendusiųjų publikai.

Stasys Yla

Vincio Krėvės
svyravimai ir
pusiausvyra

3.

Apie "Dangaus ir žemės sūnus"

Stovykloje Krėvė intensyviai dirbo prie savo bibliotikos veikalo, kuris turėjo būti visų jo kūrinių viršūnė. Pradėjo jį rašyti jaunystėje, pertraukdavo ir vėl grįždavo. Su Sv. Raštu nūnai nesiskyrė — jį studijavo, kad išlaikytų jo dvasią ir net silpnai. Sunkus tai buvo darbas — išlikti originaliu ir neprasilikti su pagrindiniais Kristaus istorijos elementais.

Krėvė, matyt, jautė, jog šis jo veikalas neišvengs prieštarių. Lietuvoj jį jo spausdinamus šio veikalą gabalus berods nieks neatsiliepė. Tuo tarpu čia, atspaudus "Tėvynės" žurnale vieną ištrauką, Krėvė susilaukė reakcijų. Apie tai rašo Č. Grincevičius:

— Aš pats bandžiau Krėvę priminti, ar nebūtų buvę geriau, jei jis porą vietų būtų pakeitęs. Sakysim, krikščionijos teigimu Marija gimdė sūnų be skausmo, o pas jį net perdaug pabrėžta to skausmo valanda. Vėliau pasirodė, jog tos nuomonės buvo ir vysk. V. Padolskis. Jiedu su Krėve nemažai diskutavo, nes vyskupas dažnai lankydavosi šioj stovykloje. Kito nuomonės buvo kan. Pr. Penkaskas, klebonavęs vienoj austrų parapijoj. Jo žodžiais, Krėvės veikalas nėra kokia bažnytinė istorija, bet laisvas literatūrinis priėjimas prie religinių paslapčių.

Krėvė šis reikalas, matyt, buvo jautrus. Savo veikalą, pirmąją dalį, jis atspaudė 1949 m. jau Amerikoje. Zinodamas ankstesnę Č. Grincevičiaus nuomonę, Krėvė viename laiške 1950. I. 15 tarp kitko rašė:

— Rašytojui dėl meno tenka dažnai suėiti į konfliktą su Bažnyčios dogmomis. Bet Bažnyčia tuo atveju labai palankiai traktuojama nukrypimus, kadangi tai nėra skelbimas nuomonės, kaip tokios, bet poetinis išmislas. Kitaip tektų pasmerkti net tokius veikalus, kaip Dantės Dieviškoji Komedija. Be to, kad švenčiausioji Marija pagimdė be kančių — šioji nuomonė nėra dogma, o tik pamaldi tradicija. Apsilenkti su tradicija — nėra pasmerkti save, nors gal tikinčiųjų akyse nėra malonu ignoruoti tą tradiciją. Tradicija apie švenčiausios Marijos ir dangų emimą, nors yra nustatytas net to fakto minėjimas, irgi nėra dogma. Todėl nenusikalstumei katalikų bei skeptikų į tai pažvelgęs. Tik neseniai esu skaitęs,

kad popiežius rengiasi paskelbti tai dogma. Tada būtų visai kitas dalykas — dogmą turi kiekvienas tikėti. (Vėliau ta tikejimo tiesa buvo paskelbta dogma, Y.).

Krėvė Glasenbache ne tik rašė savo veikalą. Jis mėgo pasivaikščioti gražioj gamtoj, dažniausiai ne vienas — su palydovais. Mėgo ir pasikalbėti su žmonėmis prie kavutės. Kavą jis dažnai gerdavo; daktarai liepdavę gerti dėl mažo kraujo spaudimo. Tų pasivaikščiojimų metu ir prie kavutės Krėvė pasakodavo apie mūsų rašytojus, kultūrininkus, politikus. Jo charakteristikos buvo paprastos, tiesios ir kartu šviesios. Labai būdinga, kad jis žmonėse neįieškojo tamsiųjų pusių. Jei kartais prisimindavo silpnynes, tai ir jas čia pat bandydavo kaip nors pateisinti. Iš tos jo pažintų žmonių galerijos Krėvė išsyrė ypatingai du asmenis — buvusį prezidentą dr. Kazį Grinį ir prof. Stasį Šalkauskį. Siedu vyrai jam atrodė ne tik be jokios dėmės, bet ir nepaprastai šviesūs, kilnūs idealistai.

Paskutinioji Krėvės kalba, kai jis 1947 m. vasario mėnesį buvo išleidžiamas į Ameriką, buvusi ypatinga. Jis ragino visus pasitikėti Dievo Apvaizda. Jei Lietuva neužvo ligioli, nežūsianti ir toliau. Tai sunkių bandymų reikią pakelti kantriai ir nemurmėti.

Krėvė Filadelfioj

Atvykęs Amerikon, Krėvė įsikūrė Filadelfioj. Čia rado senųjų lietuvių ir naujųjų. Tarp senųjų buvo jo gerbėjų iš tolo; ne vienas jų buvo "bedievės" arba socialistas, ir Krėvė jų nesišalino. Tarp naujųjų buvo ir jo buvę jaunesni kolegos humanitariniame fakultete — Saly, Puzinas, Maciūnas, Vasy, Be kitko, Krėvė čia rado ir vieną kunigą, su kuriuo artimai susibūčiuliavo. Tai buvo kun. Vladas Čėgis, dirbęs kitados Rusijos misijose, 10 metų sovietų nuteistas kalėti, bet 1933 m. su vysk. T. Matulioniu ir kitais kunais išleistas grįžti į Lietuvą. Nūnai šis kunigas buvo prisiglaudęs prie lietuvių šv. Andriejaus parapijos. Būdamas augstos kultūros, šis kunigas domino Krėvę. Jiedu nestigdavę kalbos rusų literatūros ir kitomis temomis.

Kurį laiką Krėvė gyveno beveik viename bute su dr. A. Vasium. Jau iš Kauno laikų jiedu buvo labiau suartę. Nūnai toji artimybė pasidarė dar gilesnė. Abu būvę klierikai, nūnai eidavo kartu sekmadieniais ir šv. Andriejaus bažnyčia pamaldų, o vakarop — pasivaikščioti prie meno muzėjaus. Atėjęs bažnyčion, Krėvė tapo plačiai persižegnodavęs, kad kitiem atrodė net neįprasta. Meldėsi kalbėdamas rožinį. Kartais kalbėdavo jį ir bevaikščiodamas aplink muziejų. Dr. A. Vasy pasakoją porą įvykių: — Kartą vienas kairus lietuvis, didelis Krėvės gerbėjas, sutiko rašytoją bevaikštantį ir bekalbantį rožinį. Gal būtų to nepastebėjęs, jei tuo metu rožinis nebūtų iškritęs Krėvėi iš rankų. Žmogus buvo labai nustebintas — pats vėliau apie tai pasakojo. Kitas iš pažįstamų — naujųjų tremtinių (Ž.) pamatė Krėvę bažnyčioj kalbantį rožinį. Parėjęs namo pasakė savo uošviui, kuris neidavo į

bažnyčią, nes nenorėjo nusidėti savajam socializmui. Šis faktas — kad Krėvė meldžiasi — socialistui senkui atrodė neįtikėtinas.

Iš Krėvės laiško kun. Pijui

Kol Krėvė profesoriavo Pensilvanijos universitete, jautėsi veiksmingas ir viltingas. Bet 1953 m. birželio 24 d. jis rašo kun. Pijui:

— Gegužės 25 d. atlikau paskutinę paskaitą universitete. Manau, kad ji bus paskutinė ir mano gyvenime. Liepos 1 d. turiu dėti amžiaus visai pasitraukti. Jeigu būtų Lietuvoje, būčiau labiau atjautęs savo pasitraukimą, bet čia, svetimoj šaly, nepajutau liūdesio. Suprantama, nelinksmas pasijusti, kad jau nei tinkamas darbai ir todėl niekam nebereikalingas. Na, bet dabar galėsiu visas jėgas ir laisvą laiką, kiek dar jo man pasilieka, pavesti kūrybai, nors gal ir ji niekam nebus reikalinga. Vanitas vanitatum et omnia vanitas (tuštybių tuštybė ir viskas tuštybė, S. Y.). Kai pagalvoju, visas gyvenimas atrodo viena ištisa klaida. Ne tuo keliu eita, kuriuo eiti turėjau, bet dabar vėlu apie tai galvoti — kelias išeitis ir jo galas nebetolimas.

Kitame laiške, 1954. I. 10, prasitaria apie savijautą:

— Nors čia lietuvių yra gerokai, bet negaliu pasakyti, kad nesijaučiu vienišas. Bet tai, suprantama, pareina nuo

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT
\$8.900 imokėti, 5 kamb. mūr. namas vandeniu alva apšildomas, alumi antri langai ir durys. Viena atvira skola 10 metų. Imokėti tik \$1.100.

BLOOR — JANE — Bungalow
\$5.900 imokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvaziavimas ir garažas. Vandens šildymas, didelis sklypas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, vandens alvos šildymas. Visai arti Bloor.

SWANSEA — BLOOR
\$3.700 imokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC
\$3.400 imokėti, 7 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas, vandens alvos šildymas, didelis kiemas. Viena skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvaziavimas ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.
\$10.000 imokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privatu įvaziavimu. Kiekvienas butas po 2 miegamuosius, dideli kambariai, patogūs išnuomoti. 5% ilgalaikis morkičius. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvų. Labai geras pirkiny.

ST. CLAIR — OAKWOOD
\$4.700 imokėti, 8 kamb. dviejų aukštų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniškos virtuvės ir naujai įrengta vonia, vandeniu alva šildomas. Graži aplinkuma ir arti susisiekimo.

B. SAKALAS
Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kurtum nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums paštelbėdami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

VCIO ŽINIOS
Krepšinio pirmenybėse Vytis I įveikė RCAF 65:47 pasekė. Moterys LBL pirmenybėse pralaimėjo latvėms 23:36. Aušros A komanda neatsiėjo į rungtynes. Vytis I komanda D gavo laimėjimą bei žaidimo, o Aušros B komanda įveikė 59:0 pasekė. CYO pirmenybėse Vytis I mergaitės D įveikė St. Leos 18:15.

Saudo sekijos pratybos pradėtos ateinančių pirmadienį. Pratybos įvyks 7:30 v.v. CNR saudykloje.

Mūsų rėmėjams V. Sinkevičiui ir A. Vanagui nuosirdžiai dėkojame. A. S.

AUSROS ŽINIOS
Sveikiname mūsų krepšinio komandas, iškovojusias Kanados sporto apygardos vyrų, moterų ir mergaičių A čempionatus; V. Rusecką gavusį KL Kultūros fondo pereinamąją taurę, skirtą jauniui daugiausia įmetusiui taškų — 30 (L. Meškauskas ir L. Meškauskas kas įmetė po 27).

Nuosirdi padėka dr. A. Valadkai ir J. V. Margiui už pereinamąją taurę merg. A ir merg. D klasių nugalėtojom. Ypatinai padėkoti p. R. Rieckevičiui už fantus įėjimo bilietų loterijai ir vieniems talkininkams, padėjusiems skėmingai praversti pirmenybes.

Šios savaitės rungtynės: pirmadienį, 6:45 v.v., St. Chris salėje Aušra B. "B" žais su St. Chris; Antradienį, 7:15 v.v., 23 Ferndale Ave. Aušros mergaitės žais su Ciccones ir 7:30 v.v. mūsų salėje Aušra M (berniukai) žais su Clarkson M; trečiadienį, 7 v.v., mūsų salėje Aušra M.B. "B" žais su Aušra M.B. "A" ir 8 v.v. Aušra B. "B" žais su Vytis; ketvirtadienį, 7:30 v.v., mūsų salėje Aušros jauniai B, gim. 1946-49 m., žais su Clarkson; šeštadienį, 2:30 v. p. p. Gordon Graydon H.S. salėje Aušros jauniai B žais su Clarkson; sekmadienį, tuoj po pamaldų, B-C lygoje Aušros jauniai žais su estais.

Praėjusios savaitės rungtynių pasekmės. Church lygoje Aušra M. nugalėjo U.S.H. 50:8 ir sužaidė lygią su Woodgreen 27:27; Aušra B. "A" nugalėjo Aušra B. "B" 38:6; Aušra M. "B" pralaimėjo Vytis 4:59; Aušra M.B. "A" pralaimėjo Woodgreen 18:20; C.Y.O. lygoje Aušra nugalėjo St. Edwards 20:5; T.L.B. lygoje Aušros mergaitės nugalėjo St. Basilis 72:18.

Kanados sporto apygardos stalo teniso komandinės pirmenybės vyrų ir moterų klasėje įvyks vasario 8 d. Hamiltone AV par. salėje. Pradžia 9 v.r. Klubai prašomi registruoti sportininkus pas A. Grajauską, 5 Theater St., Hamilton, Ont.

ČIKAGOS SPORTO ŽINIOS
Kievelando žaidimo krepšinio išėjo laimėtojai Vid. Vakarų sporto apygardos krepšinio pirmenybės sausio 18-19 d. Marquette parko sporto salėje. Dalyvaujant 7 komandoms, žaibus su dideliu vargu įkopte į I vietą. Baigėmės Kievelando atstovų pergale daugelį kartų kabojo ant plauko, kol paskutinėje minutėje jie sugebėjo išlaikyti vieno taško persvarą ir laimėti prieš Čikagos Arą 63:62. II vietos laimėtojas — Aras, III-je vietoje liko nelaukiant stipriai pasirodęs Detroito Kovas, o IV Čikagos Neris. Lituanica teko V vieta. Paskutinės dvi vietas pasidalino Aro ir Lituanicos antrosios komandos. Pirmenybės šeštadienį stebėjo apie 100 žmonių, o sekmadienį — apie 150.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, būstų.

HIGH PARK AVE. — ANNETTE. \$10.000 imokėti, mūro, atskiras, 3 aukštų, 12 didelių kambarių namas. Kiekviename aukšte vonia (lengvai bei dideliu išlaidų galima pakeisti į penkių butų apartamentą, tam yra gautas leidimas). Sklypas 50x150. Du mūro garažai, privatus įvaziavimas. Dėl išvykimo iš Toronto skubiai parduodamas.

SWANSEA — NETOLI BLOOR. \$4.000 imokėti, mūro, atskiras 5 kambarių bangalukas. Naujas apšildomas. Garažas, platus šoninis įvaziavimas. Kaina \$15.000, liko viena skola balansui geriausiomis sąlygomis.

COLLEGE — DOVERCOURT. \$6.000 imokėti, mūro atskiras po 5 kambarius tikras duplexas. 2 garažai, privatus šoninis įvaziavimas.

JANE — ANNETTE. \$8.000 imokėti, mūro, 15 metų senumo, atskiras namas. Pirmame aukšte 4 kambariai, antrame — 3. Labai gerai išilkytas. Vandeniui alva apšildomas. Garažas. Kaina \$19.000.

RUSHOLME RD. — COLLEGE. \$5.000 imokėti, mūro atskiras 8 kambarių 2 aukštų namas. Vandens alva apšildomas. Garažas, privatus šoninis įvaziavimas. Kaina \$19.900.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RI 2-2106

Krepšinio visais reikais. Čia gamintojams ir sąžiningai patarima.

TORONTO

SU PASKAITOMIS Vasario 16 praga pakviesti: kons. dr. J. Žmuidzinis į Delhi, Ont.; J. Matulionis — Windsor, Ont.; J. Matulionis — Detroit, JAV; A. Rinkūnas — Hamiltonas; J. R. Si-manavičius — St. Catharines; pabėgusieji liet. jūrininkai su pranešimu — į Sudbury; sol. J. Liustikaitė pakviesta dainuoti į Sudbury ir Fort William, Ont.

LIGONIAI. — Šv. Juozapo ligoninėje A. D. Bajorinų sveikintui Eugenijui padaryta operacija. Iš tabako ūkių Barbara Vidmantienė gydoma moterų ligoninėje. Sv. Mykolo ligoninėje kamb. 408 C jau septynią savaitę serga p. Janušauskienė-Janus, gyvenanti prie Simcoe, Ont.

PAGERBŲ A. S. PETRAICIAI pr. šeštadienį J. K. Aliušauskų erdmėme įvyks dvybino dešimtmčio proga. Namie šis vedavinys 50 asmenų. Sukatuvininkams įteikta dovana.

EV. KUN. A. TRAKIS, lydimas ev. kun. A. Zilinskio lankėsi "T2" ir pasakojė apie liet. evangelikų rūpesčius. Jis dalyvavo Toronto liet. evangelikų iškilnėse, kuriose oficialiai buvo įvestas į klebono pareigas kun. A. Zilinskis.

ČIURLONIO GALERIJOJ, Čikagoj, buvo surengta dail. J. Račkusų kūrybių paroda. Ji buvo visais atžvilgiais sėkminga ir Santaros Šviesos sąjūdžio gerai organizuota. Dailininkas jau grįžo iš Čikagos ir tuoj pat atidavė savo kūrybių parodą Glenhyrst, Ont. Vietinis laikraštis "The Brantford Expressor" aprašė parodą, įdėjo autorius nuotrauką, apsakodamas jo biografiją ir meninę veiklą. Pažymėta, kad gimęs Lietuvoje.

PRISIKELIMO PAR. KATALIKU VYRŲ DR-JA pr. sekmadienį savo susirinkime nagrinėjo Vatikano santarpybos nutartas ir numatytas reformas. Paskaitą skaitė kun. Pr. Gaida.

MODERNOJO SOKIO STUDIJA, vad. J. Kvietytės, sausio 26 d. demonstravo spaudos ir televizijos atstovams savo darbo sistemą ir pasiekimus rezultatus. Jau šioje choreografai parodė savo kūrybiškus sugebėjimus. Be to, buvo parodytas atitinkamas filmas. J. Kvietytė dar dėjo Toronto unte, kur turi 400 studentų. Jos vad. studija rengia seriją koncertų bei pasirodymų. Vienam jų dalyvaus B. Vaitkūnaitė. Naginė šį Montrealio.

PADEKA
Nuosirdžiausia padėką reikiškiam būpunksietėms ir jų vyrams už surengtą staigmeną, puikias vaišes ir dovanas; J. A. Aleknavičius, O. J. Azubailas, J. Budzeikaitei, M. A. Dauksoms, J. Dr. K. Liutkams, O. V. Marcinkevičiams, B. A. Rieckevičiams, G. V. Vaitkams. Jūs parodytas nuosirdumas ir linkėjimai ilgai pasiliks mūsų širdyse. Bronė ir St. Prapakai

LIETUVIŲ STUDENTŲ ŽINIOS
Seštadienį, vasario 1 d., Prisiškėlimo muzikos studijoje:
10-10-30—Registracija ir atidarymas
10-30—12—A. Rinkūno paskaita "Kas yra lietuvis?". Diskusijos
12-12-30—pertrauka
12-30—2—Dr. I. Gražytės paskaita "Lietuvių ir kanadiečių kultūrinio charakterio palyginimas". Diskusijos
2-3—pietūs
3-4-30—Dr. H. Nagio paskaita "Lietuvių literatūros vertimai į anglų kalbą". Diskusijos
4-30—5—LSS pirmininko A. Zapracko pranešimas
7-30—Sokiai.
Sėkmadienį, vasario 2 d.
11-12—Pamaldos Prisiškėlimo bažn. 12—uždarymas, pusrityčiai (svečiams).
Visos paskaitos vyksta Prisiškėlimo muz. studijoje. Toronto Studentų S-gos nariams registracijos mokestis — \$1, kitiems — \$2. Su registracijos kortele bus galima įeiti į sokius ("Tėviškės žiburį" spaudos balių) už \$1. Studentams rezervuoti stalai.
Studijų dienų metu įvyks liet. studentų meno parodėlė muzikos studijoje. Kviečiame ir visuomenę atsilankyti sekmadienį po Mišių į mūsų parodėlę.

Ateitininkų žinios
METINĖ ATEITININKŲ SVENTĖ — ŠI SEKMADIENI, VASARIO 2 D.
Seštadienio vakare, 5 v.v., Prisiškėlimo par. bažnyčioje trumpas religinis susikauptimas. Bus klausomos išpažintys.
Sėkmadienį, vasario 2 d., 10 val. Prisiškėlimo bažnyčioje ateitininkų pamaldos už visus mirusius ir žyvaisius ateitininkus. Dalyvaujama organizuotai; įvyks moksleiviai, jaun. ir vyresnieji, taip pat studentai, prašomi susirinkti kavinės 9:30 v.
4 v. p. Prisiškėlimo salėje — iškilmingas posėdis. Bus žodis, kun. Kest. Trimako, SJ, paskaita ir paties jaunimo atliekama meninė dalis. Po to kavinėje visiems ateitininkams, tėveliams ir svečiams vaišės ir šokiai jaunimui (salėje). Popietinėje dalyje dalyvaus ir Hamiltono ateitininkai.
Visi, duodą žodį, privalo susirinkti seštadienį 3:30 v. p. p. į LV Namus. Iš ten galės tiesiai vykti į 5 val. įvykstantį susikauptimą.
Sventės metu bus platinamas Toronto vyr. moksleivių laikraštėlis "Pirmyn Jaunimė!", kurį redaguoja ir jamė rašo tik jaunimas. Visi prašomi laikraštėli paremti. Kaina nenustatyta, aukojama laisvai.
ŠI SEŠTADIENI, vasario 1 d., 3 v. p. p. į LV Namus renkasi jaunutės ir jaunesnės mergaitės ateitininkės (uniformuotos) ir jaunučiai berniukai egzaminu bei repetitijom. 4 val. renkas ir jaunesnieji berniukai. Dalyvavimas visiems būtinai. Prašom neveluotis.
Po egzaminų ir repetitijų visi organizuoti į LV Namus eis į Prisiškėlimo bažnyčią, kur 5 val. bus susikėlimo pamaldos. Tėvelius prašim pasimti savo vaikus nuo Prisiškėlimo bažnyčios.

Lietuvių skautų veikla
"SK. AIDO" PLATINTOJAMS. — "Sk. Aido" redagavimą perėmus v. ant. Saulaitiui, Old Colonial Road, Oakville, Conn., JAV, jo administravimas kol kas pasiliko gabiose ir išvermingose ilgamečio "Sk. Aido" adm. s. L. Elmanto rankose. Yra būtinai pasiskubinti "Sk. Aido" prenumeratorų rinkimą ir surinktas prenumeras tuo jau pat persiųsti "Sk. Aido" administracijai: L. Elmantas, 91 King Edward St., London, Ont., Canada. LSB Inf.

SKAUTŲ VADOVŲ-VIŲ SUVAZIAVIMAS — ši sekmadienį Hamiltone, AV par. salėje, 3 v. p. Programoje: hamiltoniečių žodis, mons. dr. J. Tadarauko žodis; kalbos bei pranešimai: Kanados raj. vadeivės v. M. Vasiliauskienės, vadeivės v. S. Skrinso, tėvų rėmėjų ir stovyklavietės k-to pirm. ps. G. Stanionio ir kt. Po to — atskiri posėdžiai sešių brolių ir tėvų rėmėjų. Į suvažiavimą kviečiami visi skautininkai-kės ir visu viešųjų tėvų rėmėjų k-to pirm. ir nariai.

KATALIKŲ VYR. SKAUTŲ ČIŲ VADOVAS v. t. Vaisnys, SJ, lankėsi Toronto ir turėjo pasikalbėjimus su Kanados rajono vadeive s. M. Vasiliauskienė bei Kanados raj. vadeive v. S. Skrinso ir ps. G. Stanionio.

KIEKVIENO SKAUTO-TES pareiga ruošti Kaziuko mugelį, kad ji gerai pasisektų.

STOVYKLAVIETĖS FONDUI AUKOJO ir pirkė pėdas: \$25: muz. D. Skrinaitė, jau antra auko; \$10: sol. L. Sukytė, A. Simanavičius; \$5: A. Toraitis, M. Urbanas; \$2: J. B. Žekas, J. Račkus, A. Bajorinas, J. Bleizys, S. Ramanas, S. D. Dubickas. Visiems aukotojams nuosirdus skaitis kas ačiū.

RAMBYNO SKAUTŲ TUNTAS nuo pat įsteigimo dienos 1949 m. Toronto dažnai skendavo mintį, kad reikia įsigyti tunto vėlavą. Ta mintis ir šandien nepasikeitė. Sugėbėjim įsigyti nuosavą stovyklavietę su gausiu rėmėjų duosnumu ir drąsos užteko. Reikėtų įsidrąsinti ir įjėskoti nuosirdus savanorių fondatorių, kuris parpuošė Rambyno tuntu žalia vėlavą. F.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. — Toronto 4, Ont. Telefonas LE. 2-4404

BABY POINT, \$3.000 imokėti, 8 kambarių per du aukštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alvos šildymas, garažas su privatu įvaziavimu.

SWANSEA, gražus 5 kambarių bungalavas, kvadratinis planas, recreation kambarys, garažas su privatu įvaziavimu, virš 250 pėdų sklypas, puiki rami vieta.

INDIAN RD. — BLOOR. Apie \$5.000 ar mažiau imokėti, 9 kambarių atskiras mūrinis namas, 2 vonios, vandens alvos šildymas, dvigubas garažas, netoli susisiekimo bei kraut.

RUNNYMEDE — BLOOR. \$5.000 imokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 virtuvės, garažas su šoniniu įvaziavimu, lengvos išimokėjimo sąlygos.

BLOOR — QUEBEC. \$8.000 ar mažiau imokėti. Gražus 7 kambarių, šurkščių plytų, atskiras namas, 2 modernios virtuvės, dvi vonios. Garažas su privatu įvaziavimu. Viena atvira skola balansui.

KINGSWAY, \$5.000 imokėti, penki kambarių gražus mūrinis bungalavas, vandens alvos šildymas. Užbaigtas 3-jų kambarių butas rūšyje, garažas su privatu įvaziavimu, netoli susisiekimo, žemi namo mokesčiai.

SWANSEA — BLOOR, \$6.000 imokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, graži moderni virtuvė, kvadratinis planas, garažas su privatu įvaziavimu.

HIGH PARK — RONCESVALLES. Apie \$6.000 imokėti, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 3 virtuvės, dvigubas garažas su privatu įvaziavimu. Viena skola balansui.

SWANSEA, apie \$12.000 imokėti. Puikus 11 kambarių atskiras mūrinis duplexas, senas, modernus, virš 250 pėdų sklypas. Dvigubas garažas su privatu įvaziavimu, viena atvira skola balansui, arti Bloor. Tikrai puikus pirkiny.

Pr. KERBERIS
Darbo tel. LE. 2-4404 Namų tel. LE. 5-1584

J. RUKŠA
LE. 2-4404 Namų telefonas LE. 6-9165

PASTERAUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ. REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo pagrindinis tikslas — patarnavimas savo nariams.
Už indėlius mokama 4½%; asmeninės paskolos — 7%; morkičių paskolos — 6½%. Nariam duodama nemokama gyvenybė apdraudą iki \$2000. Asmeninės paskolos taip pat apdraustos. Pilnas čekių patarnavimas.
Visais finansiniais reikalais kreipkitės į Prisikėlimo parapijos bankelį: 999 College St., Toronto 4, Ont. Tel. 532-3400. Darbo valandos: pirmadieniais 10-1 val.; penktadieniais 5-8 val.; šeštadieniais 9-12 val. ir sekmadieniais 9:30-1 val.

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia
aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.
2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. RO 3-2032 P. JONIKAS

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)
Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

\$1.200 imokėti, Bloor — Dundas, 7 kamb. atskiras, mūrinis, 2 aukštų namas, šilto vandens šildymas, 2 virtuvės, šoninis įvaziavimas, garažas, 1 hipoteka balansui.

\$2.000 imokėti, Parkdale, palikiminių pardavimas, atskiras, plytinis, 8 didelių kamb. namas, šilto vandens šildymas, šoninis įvaziavimas, garažas, sklypas tinka apartamentų statybai.

\$3.000 imokėti, Dunn — Queen, atskiras, 9 didelių kamb. namas, 2 pilnai įrengtos vonios, 3 virtuvės, šoninis įvaziavimas, 2 garažai, puiki nuomavimui vieta.

\$5.000 imokėti, Bloor — Runnymede, 7 kamb. atskiras, mūrinis, 2 aukštų namas, šilto vandens šildymas, 2 virtuvės, šoninis įvaziavimas, garažas, 1 hipoteka balansui.

\$10.000 imokėti, Bloor — Jane, tripelkas, mūrinis, atskiras, 14 kambarių, 5 metų, 2 apart. išnuomoti, šilto vandens šildymas, privatus įvaziavimas, 3 garažai.

\$3.000 imokėti, Dovercourt — Bloor, 6 kamb. plytinis namas, 2 virtuvės, garažas, naujas šildymas, alvyniais dažais dažytas.

Turime krautuvų, farmų, vasarvietių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik krepšinio patarnavimą.

Taip pat parpiname geresnę sąlygą paskaitų morkičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludzius

Skaitytojai pasisako

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAI

Netrukus visi kred. kooperatyvai šauks visuotinius narių susirinkimus. Juose bus išrenkami dalis naujų narių ir valdomuosius organus, daromi jų pranešimai, paskirstomas pelnas, nustatomas šerų savininkams metinis nuosimtis ir t.t.

Skolininkai privalo būti kooperatyvo nariai ir turėti bent vieną šerą; indėlininkai-taupytojai kiek beturėtų šerų, yra tokie pat nariai, ir abu turi tik po vieną balsą. Į valdomuosius organus vietoj išrinktųjų svarbu išrinkti tik sąžiningus ir darbščius žmones. Svarbu, kad valdomuosius organus būtų kuo daugiau indėlininkų-taupytojų, nes jie yra kooperatyvo pagrindas. Skolininkui juk skolos niekas nepadidins, o taupytojo pinigai gali sumažėti arba ir visi žūti. Kai kas pasakys, kad praktiškai tai neįvykdoma, nes skolininkai ir taupytojai kooperatyve yra lygūs. Teoriškai taip, bet praktikoje turėtų būti kitaip. Taupytojai turėtų suprasti reikalo svarbą ir į susirinkimą visi ateiti, gi skolininkai dėl suprantamų priežasčių, neturėdami didelio reikalo, mažiau dalyvauja. Jei skolininkai ir ateina, tai, manau, turėdami užpakalinių minčių, žinoma, nebūtinai blogų. Indėlininkai tai turėtų žinoti ir jų juos nebalsuoti. Vykdomieji organai turėtų būti taupytojų rankose: tada bankelis laikysis gerai.

Visi valdomieji organai atlieka svarbų ir atsakingą darbą, bet ypač atsakingos pareigos tenka kredito komitetui. Jis paskirsto kooperatyvo lėšas, todėl turi žiūrėti, kad pinigų grąžinimas būtų apdraustas, kad nebūtų pažeistos nario santaupos. Tik viena didesni suma išduota nesąžiningam, netvarkingam ar nepareigingam asmeniui gali skaudžiai atsiliepti į kredito koop. veiklą. Juokingai atrodo, kai skolininkai, būdami kredito komiteto, skirto paskolas. Tą teisę turėtų turėti tik taupytojai. Kredito komitetas privalo griežtai žiūrėti statuto reikalavimų duodami paskolas.

Priežiūros (revizijos) komitetas, galintis sakyti, yra augščiausias organas. Jis turi teisę visada ir viską patikrinti. Jis prižiūri, kad valdybos, kredito komiteto ir atskirų narių veikla neįsiskryptų į įstatymų. Jis turi teisę suspenduoti reikalui esant nuo pareigų bet kurį tarnautoją, valdybos ar kred. komiteto narį.

Tačiau priežiūros komiteto nariai dažnai į savo pareigas žiūri labai paviršutiniškai: visų metų darbą atlieka per paskutines kelias dienas. Metinės apskaitos turėtų būti išsamios. Pastebėti mažiausi trūkumai privalo būti keltami. Dažnai girdime jos akte pagrindinę pastabą: „knygos vedamos gerai ir padaryta tiek ir tiek posėdžių“ ir viskas. Priežiūros komitetas turėtų matyti visur ir viską kas kooperatyve vyksta; išreikšti savo nuomonę, ar samdomų tarnautojų neperdaug, ar nuosimčiai įrašomi laiku, ar paskolos išduodamos pagrįstai ir ar už jas laiku atsisakaitoma, ar susirinkime skelbiamas ne tik faktas, bet ir jo priežastys.

Gera yra mažiūni skolininkams nuosimti, tačiau to negalima daryti dirbtinai, kad nenukentėtų taupytojų reikalai. Juk skolininkams mažinant nuosimti, indėlininkams didinant, prieisime prie nuli: nebus jokių pajamų. Reikia stengtis turėti didesnes atsargas, tada taupytojai bus užtikrinti ir bankelis klestės.

Verslų paskolos turėtų būti duodamos labai atsargiai arba geriau visai neduodamos. Kooperatyvo valdomieji organai verslo įstaigų kontroliuoti negali. Žiūrėti, visi giliai kurį nors b-vės ar pavienio asmens verslą, o praėjus gi keliems metams išgirsi — jau bankrotavę.

Prekės ar judamam turtui paskola

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE.
LE. 5-9130
Atlieka sąžiningai visus mechanikų automobilių patalymus. Pateikiamas ir atlygis kelmus.
Prieš perkant variklį automobilis atvežkite patikrinti: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.
Tose patiose patalpose atliekami body ir dažymo darbai.
Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

OILS LTD.
Atstovai
H. ROZAITIS
Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams.
Telefonas LE. 3-4908.

VALAU FOTELIUS
IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis cėvras vėrimas. Sutaisau iširusius garus ir pradegintus kilimus.
P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

International Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461
Mokome su st. dartinėmis, automatinėmis trasavimais ir Volkswagenais.
1 val. važinėjimo ir teorijos pamokos nemokamai.

visai neduotina — nėra pagrindo: vieną dieną jų imonė gali būti daug, kitą — nieko arba mažai ir t.t.

Perrinkimas tų pačių asmenų į valdomuosius organus irgi kooperatyvui nesveikas dalykas. Perrinkamieji asmenys per daug tarp savęs susigvena, pradeda naudoti per dėtai savo autoritetą: elgiasi diktatoriškai, nesiskaito su kitų nuomone, savo reikalams stengiasi naudoti bankelio kapitalą ir t.t.

Taigi, visi taupytojai susirinkimuose būtinai dalyvaukime ir stenkimės sužinoti tikrą bankelių stovį. Į valdomuosius organus rinkime tik taupytojus. Mokėkime taupyti, tačiau žiūrėkime, kad mūsų santaupos neužteiktų niekai.

Su pagarba — J. Žilys

Geriausios sėkmės, Liucija Skripkutė

GERB. REDAKTORIAU,
siunčiu prenumeratą ir pridėju dar vieną dolerį. Sunkus tremtyje yra spaudos darbas, bet turint pasiryžimą ir valios, viską galima nuveikti. Linkiu Jums geriausio pasisekimo spaudos darbe.
Su pagarba K. Vaitkūnas

CALGARY, Alta.

VASARIO 16 MINEJIMĄ rengia KLB apylinkės valdyba vasario 8 d., 8 val. vak., erdvioje p. Rastenių namuose 737 — 4a St. N. W. Jėjimas, vaisės, kava ir t.t. nemokamai. Viskas bus suruošta Bendruomenės ponų ir apylinkės v-bos išdo. Muzika pasirūpins apyl. v-ba. Bus aukojama Tautos Fondui pagal išgales. Kviečiami dalyvauti visi geros valios tautiečiai. Vasario 16 yra didžioji diena visiems lietuviams, tad suvažiuokime visi, dalyvaukime gausiai ir parodykime savo ištikimybę savo Tėvynei. Pažymėtina, kad susitarti su CL Dr-ja dėl bendro minėjimo šiemet nepavyko. Tad reikėtų pasistengti visiems šioje šventėje dalyvauti. Kor.

Rudens sapnai vidurvasarį

(Atkelta iš 3 psl.)
savo paprastumu nekartą iškelia titnago ugnį.
Manęs nėra.
Galvok, kad numiriau.
Tik nepalieski gintarų:
Juose paliko
Mano kaklo šilumą.
Savo gimtąjį kraštą ji regi šaltai ir niūrus pasaulio sukurtose tylos skeveldrose:
... Ir taip tyliai, tyliai
Kada sapnuoja marios,
Ištroškęs briedis
Nedriesta drumst tylos.
Toje nuostabioje tyloje jei sėka pasaką baltakrūtės kopos, mel-dziasis pušys, žuvedra nedriesta suplasnot sparnais ir mažytės sraigės kugždėtis pamariuose, nes sudrumstoji tyla nutrauktu poetės viziją:
Netemdykit, šešėliai,
Regėjimo to švento,
Kurį, kaip piligrimas malda,

Sirdy nešuos.
K. Grigaitytė neįieško stiliaus įmantrumo — tai daugiausia sujungti ketureilėliai, skaitytojai pažįstami iš jos ankstyvesnių leidinių. Iš neigiamos pusės tekty suminėti gana dažnai užtiknamą ne-teisingą žodžių kirčiavimą, vien tik dėl ritmo išlaikymo į sakinių įterpiamą „gi“ ir nieko gero poezijai neduodančius atodūsius — „ak“. Tai yra kiekvieno pradedančio poeto „nuodėmės“. Tikėkime, kad K. Grigaitytė šių nereikalingų priedų nusikratys savo sekančiame rinkinyje.

Kotryna Grigaitytė, **RUDENS SAPNAI**. Premijuos poezijos rinkinys. Išleido Lietuvos Knygos Klubas 1963 m. Čikagoje. 80 psl., kaina \$2.00. Viršelio ap-lanką piešė dail. Vida Kristolaitytė. Spausdino „Draugo“ spaustuve — 4545 West 63rd St., Chicago 29, Ill., USA.

Vyt. Kastytis

Dėmesio!
TAISO: šaldytuvus, skalbi-mašinas, siurblius—vacuum cleaners, elektrines plytas ir kitus namų ruošai pritaikytus elektrinius reikmenis.
VI. Šlenys - RO. 9-6047

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Telefonas LE. 2-5191

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

AUGSTŲ KVALIFIKACIJŲ MECHANIKAI
Sav. Bill Bartha ir Frank Pettit
Taiso visų modelių mašinas: automatinės transmisijos, ratų balansavimas, motory remonto, tepimas ir kt. Šyk pabandę, grįžkite pas mus atgal.
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ ROBŲ SIUVĖJAS
Siuvejas J. A. S. priima užsakymus vyriškų ir moter. palčių ir kostiumų.
Parduodami vyriški kostumai, megztiniai, viršutiniai marškiniai ir kita.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO. TEL. LE. 1-1432

A. CIZIKAS
ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAI SOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6163 • 672 Lansdowne Ave.

A & B TAILORS
A. Beresnevičius
Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remonto darbus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RABOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.

ZANZIBARAS

(Atkelta iš 1 psl.)

mą jam padėjo suorganizuoti centrinis komitetas ir 600 kareivių, kuriuos jis dvi savaites prieš sukilimą apmokęs rečiau apgyventoje rytinėje salos dalyje.

Vakarietių žvalgyba išaiškino, kad ir kiti perversmo vadai dieną prieš šį sukilimą lankėsi Kubos ir komunistinės Kinijos ambasadose netolima Dar es Salame, Tanganikos sostinėje.

V. Zalatorius

Sukilimų bazė
Zanzibaro sukilėlių valdžia jau pripažino sovietinio bloko kraštai. Pripažinimą pažadėjo: Gana, Kenija, Etiopija ir kt. Revoliucinė vyriausybė paskelbė, kad laudies respublikos prezidentu yra šeichas Abeid Karume, o ne „feldmaršalas“ John Okello; pastarasis vadovauja revoliucinėms ginkluotoms pajėgoms ir yra stipresnis už prezidentą.

Lyginant Zanzibarą su Kuba, reikia priminti, kad Kuboje gyvena apie 5.000.000 žmonių. Tai gi, gyventojų skaičium Zanzibaras yra Liuksemburgo lygyje, o Kuba — Šveicarijos.

Kruvinų maistų jau yra buvę ir Zanzibaru esant Britų protektoratui, bet maistas buvo nukreipti netiek prieš britus, kiek prieš arabus, kurių rankose yra Zanzibaro turtai ir kurie sudaro Zanzibaro „buržuaziją“. Jei revoliucinė vyriausybė sustabdyt anglišką spaudą Zanzibaro teritorijoje ir draudžia per radiją kalbėti angliškai, tai tuo negrai kersija anglams už arabų palaikymą. Juk protektorato metu anglai rėmė arabus ir pasitraukdami paliko valdžią arabų aristokratijai. Kalbamoji revoliucija išklėdė negrus su „feldmaršu“ J. Okello prysakyje. Reikia pažymėti, kad Zanzibaro revoliucininkai angliu nežudo, o tremia iš to krašto. Britų laivas „Owen“ I. 17 paėmė iš Zanzibaro 5 JAV žurnalistus ir 130 britų.

Zanzibaro turtai neturi Vakarų pasauliui didesnės reikšmės. Galimas dalykas, jog komunistai pavers tas salas baze revoliucijai Afrikoje skleistai, kaip kad Kubą paverė revoliucijos židiniu Pietų Amerikai. J. Gs.

A. + A.

MYKOLUI TUINYLAI mirus,

žmoną ELENĄ ir jos brolius

gilaus skausmo valandoje nuosirdžiai užjaučia

ir sykiu liūdi —

Akvila Rušenienė ir šeima

St. Catharines, Ont.

KLB ST. CATHARINES apylinkės valdyba rengiasi kuo iškilmingiau paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 16 d., sekmadienį, 4 v. p.p., slovakų salėje Welland ir Page gatvių sankryžoj.

Programa: 10 v.r. pamaldos Tėvų pranciškonų koplyčioje, 75 Rolls Ave. Su vėliavomis dalyvaus Niagaros pusiasalio „Zalgirio“ vietininkijos skautai ir kariai veteranai „Ramoje“. 4 v. p.p. salėje T. B. Mikalausko invokacija ir K. Stankevičiaus trumpa paskaita. Meninę programą išpildys pargėsės, bet dar St. Catharines ne karto nedainavęs Toronto vyrų kvartetas ir dalis Hamiltono mėgėjų teatro „Aukuras“ su vadove režisore E. Kudabienė prieškalyje.

Visų pareigą pagerbti žuvusius ir žūstančius už laisvę ir nepriklausomybę. Jie mirė, kad mes gyventume. Tad visi Niagaros pusiasalio lietuviai susirinkime į jų pagerbį.

Primitina, kad St. Catharines apyl. valdyba numatėsi vėliau vėl pakviesti Hamiltono teatro mėgėjų grupę „Aukuras“ su vaidinimu „Atžalyna“.

Apylinkės valdyba

..ŠYPSENOS..

Neapsikaulino

Goeteborge, Svedijoje, neseniai buvo suruošta moderniausių saugių spynų ir įvairių aliamų sukeliančių prietaisų paroda. Goeteborgo vagys neapsikaulino: jie nusinešė penkis pačius brangiuosius modelius. Tai jau labiau stebino, nes Svedijoje vagių kaip ir nebuvo. Nebent jų atsirado šia specialia proga...

Palyginimas

Geriau vedusiam, negu nevedusiam vyrui, nes nevedusiam — tik namie. Parinko Pr. Al.

Pajieškojimai

Prieš dvejus metus paskolinau du tūkstančius dolerių pažįstamam tautiečiui, kuris iki šiol jų negrąžino. Esu ligonis, be to, spaudžia morgiai ir kitos skolos. Todėl prašau tą tautietį atsiliepti ir skolą grąžinti.

P. Čičinis

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUIKIAUSIOS GELES...
* Puikios nuotokoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiška ir kanadiška stilijus.
* Įvairiausių rūšių skintos geles bei vazonus su gelėmis.
* Mes turime gintaro iškirtinių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

DR. E. ZUBRIENE
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2-9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakaraus ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(i rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENE
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029.
Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vesėjimui ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktorija BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roca 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.
Pritaiko okinius visiems akių defektams. Išdiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nerimumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

DRAUDIMAI
NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBES, APIPLĖSIMŲ, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.
DRAUDIMO ISTAIGA
AL DUDA
24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDONIS
RO. 9-4131
NAMŲ
RO. 6-7132

EARN \$20,000
AND MORE IN THE FIRST YEAR

Well established real estate organization, a leading Toronto broker in investment properties is now expanding his sales force. Life time opportunity for the right person.

WE NEED MEN

- age 35—50 preferably
- with honesty and integrity
- a self-starter with drive and initiative
- with fair command of English in addition to own language
- must have own car

No previous real estate experience necessary — We will train our selected men in selling investment real estate.

APPLY IN WRITING

LENNOX REAL ESTATE LTD.
274 EGLINTON AVENUE WEST
TORONTO 12

Member Toronto Real Estate Board

VISŲ RŪŠIŲ APDRAUDA

Gyvybės • Automobilių • Namų • Hipotekų • Vasarviečių • Baldų Nelaimingų atsitikimų • Vagystių • Verslo • Ligos • Bondai Gydytojų vizitai • Operacijos • Mėnesinės pajamos ir pan.

Balys Maskeliūnas, Member LUA

2493 LAKE SHORE BLVD. WEST, ROOM 101
Toronto 14, Ont. Telefonas 251-4864

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas - morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybę apdrausta sutaupų dydįje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienius; šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. • F. BOCHULIS • TORONTO • TEL. LE. 3-5116
Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems palmu ir pristatui į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė
Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuvių techniko.

T.V. antenos statomos ir taisomos. Parduodame vartotas ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS
1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Urbalis

Pirkdamas B/A produktus, perki geriausius!
PARKDALE
Benzino stotis — Garažas
Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kt. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų patalymai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakaitimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki proga pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.
• Parduodama namų šildymo alyva • Mašinos paruošiamos žiemai • Teikiama vad. "Road Service" • Darbų įkainavimai nemokami
PARKDALE B/A SERVICE STATION
1181 Queen St. West (prie Gladstone)
Tel. 535-9468
Sav. ST. JOKUBAITIS ir AD. KALIJEVICIUS

